

Eesti Pank
Bank of Estonia

Eesti 2007. aasta II kvartali esialgne maksebilanss

2007

SISUKORD

2007. AASTA I KVARTALI ESIALGSE MAKSEBILANSI KORRIGEERIMINE	4
LÜHIÜLEVAADE	5
JOOKSEVKONTO	9
Kaubad	9
Teenused	15
Tulu	21
Jooksev- ja kapitaliülekanded	25
FINANTSKONTO	26
Otseinvesteeringud	27
Portfelliinvesteeringud	32
Muud investeeringud	35
Reservvara	39
EESTI RAHVUSVAHELINE INVESTEERIMISPOSITSIOON JA KOGUVÄLISVÕLG 30. juunil 2007	40

2007. AASTA I KVARTALI ESIALGSE MAKSEBILANSI KORRIGEERIMINE

Vastavalt maksebilansi korrigeerimispoliitikale ning täiendava teabe laekumisele ja meetoodilistele muutustele korrigeeritakse eelnevate perioodide andmeid järgmiselt:

- regulaarsele korrigeerimisele alluvad eelmise kvartali andmed järgmise kvartali esialgse maksebilansi avaldamisel juhul, kui on laekunud täiendavat infot;
- erakorraline korrigeerimine võetakse ette erandjuhtudel, oluliste vigade ilmnemisel või olulise info laekumisel, samuti meetodikamuutuste korral.

2007. aasta II kvartali maksebilansi koostamise käigus korrigeeriti tavakohaselt ka eelmise kvartali andmeid. Sisseviidud täpsustused olid tavapärasest ulatuslikumad ning tingitud suuremahuliste tehingute üksikasjade täpsustumisest. Muudatused puudutasid jooksevkonto otseinvesteeringu- ja portfelliinvesteeringutulu ning finantskonto otse- ja portfelliinvesteeringute omandiväärtpaberite kirjeid.

Korrigeerimised portfelliinvesteeringutulus ja portfelliinvesteeringutes olid seotud peamiselt äriühingute teostatud fondiemissioonide kajastamisega, mis ebapiisava info puudumisel jäi esialgses I kvartali maksebilansis hõlmamata. Rahvusvahelistele standarditele vastavalt kirjendatakse vaba omakapitali arvel tehtud fondiemissioon (aktsiadi dividend) mitteresidentidele nii jooksevkonto tulukirjel kui ka finantskontol aktsiakapitali all. Erinevalt otseinvesteeringutest, mille puhul välismaistele otseinvesteeringutele kuuluv kasumiosa vabas omakapitalis võetakse arvesse jooksvalt reinvesteeringutulu, portfelliinvesteeringute puhul sellist jooksvat arvestust ei peeta – portfelliinvesteeringutele kuuluv kasumiosa võetakse tulukontol arvele dividendide väljamaksmisel.

Kirje	Varem avaldatud kirje väärtus (mln kr)	Korrigeeritud kirje väärtus (mln kr)	Korrigeerimise ulatus (mln kr)
Jooksevkonto / tulu / tulu portfelliinvesteeringutelt / tulu omandiväärtpaberitelt (dividendid) / muud sektorid / deebet	-36,5	-1011,3	-975,4
Finantskonto / portfelliinvesteeringud / kohustused / omandiväärtpaberid / muud sektorid	2 255,2	3 190,6	935,4

Suuremahulised muutused otseinvesteeringute reinvesteeringutulu kirjetel olid seotud äriühingute jaotamata kasumite/kahjumite täpsema kajastamisega ja nende poolt esialgsete andmete korrigeerimisega:

Kirje	Varem avaldatud kirje väärtus (mln kr)	Korrigeeritud kirje väärtus (mln kr)	Korrigeerimise ulatus (mln kr)
Jooksevkonto / tulu / tulu otseinvesteeringutelt / tulu aktsia- või osakapitalilt / reinvesteeringutulu / deebet	-3 857,1	-4 658,3	-801,2
Finantskonto / otseinvesteeringud Eestis / reinvesteeringutulu	3 857,1	4 658,3	801,2

LÜHIÜLEVADE

- **2007. aasta II kvartalis vähenes maksebilansi jooksevkonto puudujääk 16,6%ni nelja viimase kvartali SKP baasil võrreldes I kvartali 17%ga** (vt tabel 1 ja joonis 1).
- **Sama kvartali baasil oli jooksevkonto puudujääk II kvartalis 14% SKPst.**
- **Absoluutväärtuses oli jooksevkonto puudujääk 8,5 mld krooni.**
- **Võrreldes 2006. aasta II kvartaliga kasvas teenuste ülejääk viiendiku ja jooksevülekannete ülejääk neljandiku võrra.**
- **Kaupade konto puudujääk jäi ligilähedaselt samaks.**
- **Väliskapitali sissevool toimus valdavalt muu investeringukapitalina.**
- **Maksebilansi reservid jäid eelmise aasta tasemele.**

Käesoleva aasta II kvartalis toimunud sisenõudluse kasvu aeglustumisega kaasnes ka Eesti välistasakaalu mõningane paranemine. Jooksevkonto defitsiidi peamise allika, **kaupade konto** puudujääk ulatus 9,7 mld kroonini. See oli samas suurusjärgus eelmise kvartali ning eelmise aasta II kvartali negatiivse saldoga ning moodustas 16% sama kvartali SKPst. Kaupade väljavedu kasvas mõlema võrdlusperioodiga võrreldes sisseveost kiiremini. Eksport oli 32,9 mld ja import 42,6 mld krooni, suurenedes 2006. aasta II kvartaliga võrreldes vastavalt 6% ja 5%.

Kaupade väljaveo suurimad kaubagrupid olid masinad-seadmed (peamiselt elektroonikatooted) ja mineraalsed tooted, puit ja puittooted ning metalltooted. Kaupade sisseveo suurimad artiklid olid samuti elektroonikatooted, järgnesid transpordivahendid, mineraalsed tooted ja keemiakaubad. Suurima puudujäägiga kaubagrupid olid masinad-seadmed, keemiakaubad ja transpordivahendid. Ülejäägiga olid puit ja puittooted.

Peamise väliskaubanduspartneri Euroopa Liidu osa Eesti kaubavahetuses kasvas pisut, hõlmates 68% kaupade väljaveost ning 76% sisseveost. Suurimad ekspordipartnerid olid Soome, Rootsi, Läti, Venemaa ja USA, impordipartnerid aga Soome, Saksamaa, Venemaa, Rootsi ja Läti.

Teenuste konto ülejääk suurenes aastataguse perioodiga võrreldes viiendiku võrra, moodustades 4,4 mld krooni. Nii teenuste müük kui ka ost kasvasid aastaga enam-vähem võrdses tempos (18–19%). Teenuste konto ülejääk suurenes eelkõige suurima osakaaluga teenuseliigi ehk veoteenuste konto ülejäägi 40%se kasvu toel. Veoteenuste ülejääki põhjustasid nii mere-, raudtee- kui ka maanteeveod. Aastataguse perioodiga võrreldes suurendasid teenuste ülejääki ka ehitusteenused, mille puudujääk muutus 0,4 mld suuruseks ülejäägiks, ning väiksemal määral arvuti-, side- ja finantsteenused. Samas reisi- ja muude äriteenuste ülejääk vähenes. Reisi-teenuste ülejäägi kahanemise tingis nii ekspordi mõningane vähenemine kui ka impordi suurenemine.

Aprillisündmuste mõjul vähenes kauba- ja reisijateveo eksport raudteed ning maanteed mööda. Samas suurenes nimetatud veoliikide muude veo- ja abiteenuste eksport, mille tulemusena jäi nende teenuste ülejääk enam-vähem eelmise kvartali tasemele.

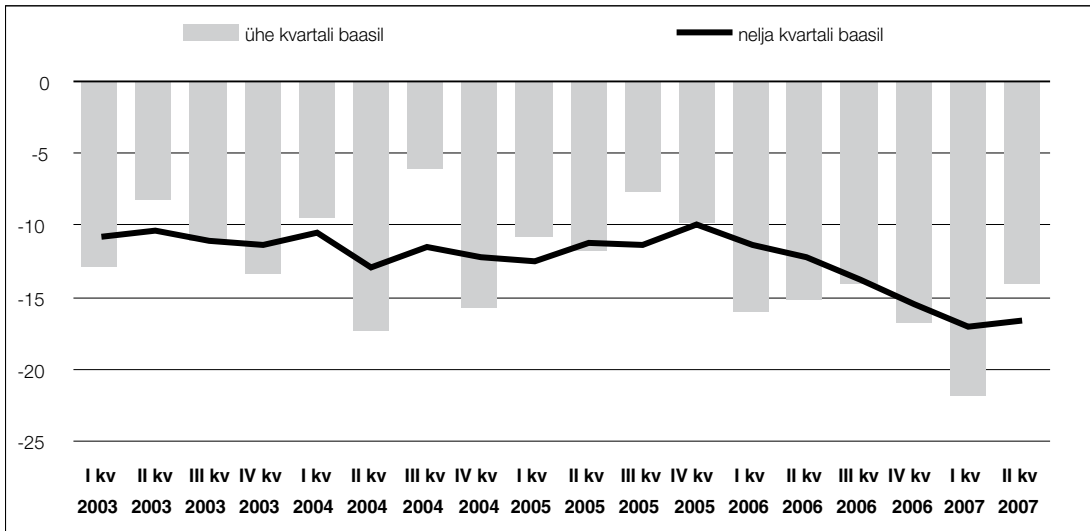
¹ Jooksevkonto puudujääk reinvesteeritud tuluta, mille puhul reaalsel rahaliikumist ei toimu, moodustas 10,4% SKPst nelja viimase kvartali baasil ning 5,8% sama kvartali baasil.

Tabel 1. Eesti maksebilanss (mln kr)*

Kirje	2003	2004	2005	2006					2007	
	Kokku	Kokku	Kokku	I	II	III	IV	Kokku	I	II
Jooksevkonto	-15 429,4	-18 310,2	-17 353,7	-7 355,8	-7 847,9	-7 429,0	-9 462,4	-32 095,0	-12 027,8	-8 548,7
Kaubad ja teenused	-10 046,8	-11 937,6	-11 077,1	-5 180,2	-5 757,9	-5 939,2	-7 148,1	-24 025,4	-7 177,3	-5 215,7
Kaubad	-21 522,3	-25 499,0	-24 044,8	-7 113,8	-9 471,5	-10 007,2	-10 130,9	-36 723,3	-9 530,5	-9 662,3
kreedid (FOB)	63 443,7	75 199,5	97 971,4	28 496,2	30 976,3	29 774,8	30 919,2	120 166,4	29 556,5	32 914,3
deebet (FOB)	-84 966,0	-100 698,5	-122 016,3	-35 610,0	-40 447,8	-39 782,0	-41 050,1	-156 889,8	-39 087,0	-42 576,6
Teenused	11 475,5	13 561,4	12 967,8	1 933,6	3 713,6	4 068,0	2 982,8	12 697,9	2 353,2	4 446,6
kreedid	30 674,0	35 703,4	40 200,7	8 295,8	11 063,0	12 726,8	11 306,1	43 391,8	10 129,7	13 143,6
deebet	-19 198,5	-22 142,0	-27 233,0	-6 362,3	-7 349,4	-8 658,8	-8 323,3	-30 693,9	-7 776,5	-8 697,0
Tulu	-7 252,0	-7 829,0	-7 077,3	-2 159,5	-2 615,3	-1 977,9	-2 672,2	-9 424,9	-4 618,8	-3 985,0
kreedid	3 524,6	5 489,0	8 457,4	2 656,9	3 457,2	3 755,8	3 613,5	13 483,4	3 394,4	3 959,7
deebet	-10 776,6	-13 317,9	-15 534,7	-4 816,4	-6 072,5	-5 733,7	-6 285,7	-22 908,3	-8 013,2	-7 944,7
Jooksevülekanded	1 869,4	1 456,3	800,6	-16,1	525,3	488,1	357,9	1 355,3	-231,8	652,0
kreedid	3 380,8	5 252,0	5 892,2	1 483,5	1 872,5	1 843,9	1 962,3	7 162,2	1 463,3	1 762,6
deebet	-1 511,5	-3 795,6	-5 091,6	-1 499,7	-1 347,2	-1 355,7	-1 604,4	-5 806,9	-1 695,1	-1 110,7
Kapitali- ja finantskonto (reservvarata)	18 552,9	21 454,4	21 457,9	5 591,1	7 891,1	10 290,9	15 462,6	39 235,7	11 538,9	7 435,1
Kapitalikonto	977,8	1 149,8	1 240,3	1 251,6	724,3	1 236,1	1 470,7	4 682,6	421,9	690,4
Finantskonto	17 575,1	20 304,6	20 217,6	4 339,5	7 166,9	9 054,9	13 991,9	34 553,1	11 117,0	6 744,8
Otseinvesteeringud	10 716,0	8 739,5	27 335,5	5 737,3	-607,7	510,9	1 634,2	7 274,7	5 290,8	874,9
Välismaal	-2 149,2	-3 388,6	-7 939,6	-2 050,9	-3 982,1	-5 323,5	-2 350,7	-13 707,1	-3 488,6	-6 776,0
Eestis	12 865,3	12 128,1	35 275,1	7 788,2	3 374,4	5 834,4	3 984,8	20 981,8	8 779,4	7 650,9
Portfelliinvesteeringud	2 431,6	9 027,1	-27 559,2	-12 620,4	-1 208,7	-6 784,7	3 784,1	-16 829,7	-1 141,2	-2 880,1
Nõuded	-5 351,6	-4 851,0	-10 675,0	-5 766,4	-1 835,5	-7 623,6	-344,4	-15 569,9	-3 642,3	-2 069,6
Omandiväärtpaberid	-1 028,9	-2 893,5	-4 848,9	-1 231,6	-1 059,8	-685,1	-1 607,6	-4 584,0	-2 197,1	-2 742,2
Võlaväärtpaberid	-4 322,7	-1 957,6	-5 826,1	-4 534,9	-775,7	-6 938,6	1 263,1	-10 986,0	-1 445,2	672,6
Kohustused	7 783,2	13 878,2	-16 884,3	-6 854,0	626,7	839,0	4 128,5	-1 259,8	2 501,1	-810,6
Omandiväärtpaberid	1 527,0	2 205,2	-16 352,3	-498,4	499,6	839,2	2 897,7	3 738,1	3 209,7	274,5
Võlaväärtpaberid	6 256,2	11 673,0	-532,0	-6 355,5	127,2	-0,3	1 230,7	-4 997,9	-708,6	-1 085,0
Tuletisinstrumentid	-19,3	-8,3	-97,6	104,2	43,1	-42,0	-26,9	78,5	-148,9	190,6
Nõuded	-139,2	-35,1	13,5	96,8	-7,3	-67,5	-202,9	-180,9	-300,4	121,1
Kohustused	120,0	26,8	-111,1	7,4	50,4	25,5	176,0	259,4	151,5	69,6
Muud investeeringud	4 446,8	2 546,4	20 539,0	11 118,4	8 940,2	15 370,6	8 600,5	44 029,7	7 116,3	8 559,3
Nõuded	-2 284,6	-11 168,8	-10 373,4	-5 046,5	1 127,2	8 664,1	-4 410,3	334,6	-4 967,2	-9 362,7
Pikaajalised	-565,7	-6 052,6	5 636,5	-804,9	-1 519,3	-197,0	-532,8	-3 054,0	-757,2	-486,4
Lühiajalised	-1 718,9	-5 116,1	-16 009,9	-4 241,6	2 646,5	8 861,1	-3 877,5	3 388,6	-4 210,0	-8 876,3
Kohustused	6 731,4	13 715,1	30 912,4	16 164,9	7 812,9	6 706,5	13 010,8	43 695,1	12 083,5	17 922,1
Pikaajalised	4 309,1	3 740,5	15 396,8	4 667,5	12 787,7	-5 419,1	5 955,4	17 991,5	5 588,3	12 739,6
Lühiajalised	2 422,3	9 974,7	15 515,6	11 497,4	-4 974,7	12 125,6	7 055,4	25 703,6	6 495,3	5 182,5
Vead ja täpsustused	-811,4	281,2	779,7	490,4	1 762,1	346,7	-2 215,9	383,2	-244,4	1 169,0
Üldbilanss	2 312,1	3 425,4	4 883,9	-1 274,3	1 805,4	3 208,6	3 784,3	7 523,9	-733,3	55,4
Reservvara	-2 312,1	-3 425,4	-4 883,9	1 274,3	-1 805,4	-3 208,6	-3 784,3	-7 523,9	733,3	-55,4

* Vastavalt täiendava teabe laekumisele on korrigeeritud eelnevate perioodide andmeid.

Teenuste ekspordi struktuuris tõusis jõuliselt ehitusteenuste osa (2%lt 5%ni koguekspordist) ning langes reisiteenuste osatähtsus. Teenuste impordis vähenes veo-, reisi- ja ehitusteenuste osa, tõusis aga muude äriteenuste osakaal (eelkõige kasutusrendi arvel). Kokku moodustas veo-, reisi- ja muude äriteenuste osatähtsus nii teenuste ekspordis kui ka impordis ligi 85%.

Joonis 1. Jooksevkonto puudujääk SKP suhtes (%)

Euroopa Liidu osa teenuste ekspordis oli 72% ning impordis 78%. Suurim positiivne saldo oli Eestil Soomega (2,6 mld krooni) ning suurim negatiivne saldo Küprosega (0,5 mld krooni).

Sisemajanduse koguprodukti otseste koostisosade, kaupade ja teenuste eksport kokku kasvas pisut kiiremini kui import. Seetõttu vähenes puudujääk aastaga ligi 10% ning hõlmas 8,6% sama kvartali SKPst (2006. aasta II kvartalis 11,1%).

Tulukonto puudujääk suurenes poole võrra ja ulatus 4 mld kroonini. Eesti residentide välismaal teenitud tulu kasvas 15% ning mitteresidentide Eestis teenitud tulu ligi kolmandiku võrra, ulatudes vastavalt 4 ja 7,9 mld kroonini. Residentide välismaal teenitud tulust oli pisut alla kolmandiku tööjõutulu, mis aastaga mõnevõrra vähenes, ning ülejäänud investeerimistulu. Investeerimistulust poole moodustas otseinvesteeringutulu. II kvartalis võtsid peamiselt krediidasutused ja vähemal määral muude sektori ettevõtted välja dividende – kokku 3 mld krooni. Märkimisväärselt suurenes ka residentide investeerimistulu välismaale tehtud portfelli- ja muudelt investeeringutelt, mis kahekordistusid aastataguse perioodiga võrreldes. Mitteresidentide Eestis teenitud tulust 97% oli investeerimistulu, millest omakorda 71% laekus Eestisse tehtud otseinvesteeringutelt. Mitteresidentide otseinvesteeringutulust 60% oli reinvesteeringutulu. Mitteresidentide tulu Eestisse tehtud portfelliinvesteeringutelt suurenes 2,6 korda ning moodustas investeerimistulust 14%, tulu muudelt investeeringutelt aga 15%.

Residentide investeerimistulust 87% pärines ELi liikmesriikidest, peamiselt Lätist, Leedust ja Küprosel. Kolm neljandikku residentide investeerimistulust said finantsvahenduse investorid. Eestisse tehtud investeeringutelt teenisid tulu samuti peamiselt Euroopa Liidu investorid (89%), eelkõige Rootsist, Soomest ja Ühendkuningriigist. Mitteresidentid teenisid Eestis investeerimistulu samuti peamiselt finantsvahendusest (42%), väiksemal määral töötlevast tööstusest, hulgi- ja jaekaubandusest ning kinnisvara, rentimise ja äritegevuse valdkonnast.

Laekunud **jooksevülekannete** maht ületas lähetatud ülekannete oma ligi 0,7 mld krooni võrra. Nii saabunud kui ka lähetatud jooksevülekanded kahanesid mõnevõrra.

Kapitali- ja finantskonto ülejääk moodustas 2007. aasta II kvartalis 7,4 mld krooni. Kapitali sissevool toimus valdavalt muude investeeringutena ning väiksemal määral otseinvesteeringutena.

Kapitalikonto ülejääk oli 0,7 mld krooni ja hõlmas eelkõige valitsemissektorile laekunud kapitaliülekandeid. Eelmise aasta suured laekumised immateriaalse põhivara müügist kahanesid nullini.

Finantskonto ülejääk oli 6,7 mld krooni.

Otseinvesteeringute sissevool ületas nende väljavoolu 0,9 mld krooni võrra. Nii välismaised otseinvesteeringud Eestisse kui ka Eesti otseinvesteeringud välismaistesse olid küllaltki suuremahulised ning ulatusid vastavalt 7,7 ja 6,8 mld kroonini.

Kui aastatagusel perioodil moodustas Eestisse tehtud otseinvesteeringutest 84% reinvesteeringut tulu, siis 2007. aasta II kvartalis muutus otseinvesteeringute struktuur märgatavalt. Kolmandik otseinvesteeringutest olid investeeringud aktsia- või osakapitali, 41% reinvesteeringut tulu ning neljandik muu otseinvesteeringukapital. 92% ulatuses pärinesid Eestisse tehtud otseinvesteeringud Euroopa Liidu riikidest, seejuures 40% Rootsist, kolmandik Soomest ning viiendik Taanist. Otseinvesteeringutest 63% tehti finantsvahendusse, 19% töötlevasse tööstusesse ning 11% hulgi- ja jaekaubandusse.

Ka residentide välismaale paigutatud otseinvesteeringute struktuuris toimusid olulised muutused. Investeeringud aktsia- või osakapitali moodustasid 6,7 mld krooni, mis oli üle kolme korra enam kui eelmise aasta II kvartalis. Dividendide jaotamise tõttu vähenes märkimisväärselt välismaiste tütar- ja sidusettevõtjate jaotamata kasum. Residentide otseinvesteeringutest 87% tehti ELi liikmesriikidesse: valdavalt Lähti (54%) ja Leetu (15%), väiksemas mahu ka Venemaale, Soome ja Ühendkuningriiki. Aktiivsemad välismaale otseinvesteeringud olid finantsvahenduse (48%), kinnisvara, rentimise ja äritegevuse (23%) ning veonduse, laonduse ja side investorid (12%).

Portfelliinvesteeringute netoväljavool oli 2,9 mld krooni. Nõuded suurenesid 2,1 mld krooni võrra, kohustused aga vähenesid 0,8 mld krooni võrra. Nõuete kasvu taga oli peamiselt investeerimisfondide poolt välismaistesse omandiväärtpaberitesse paigutatud varade kasv 2,7 mld krooni võrra. Kohustusi kahandas eelkõige valitsemissektori võlaväärtpaberite kohustuste vähenemine.

Muude investeeringute netosissevool jäi viimaste kvartalite tasemele, ulatudes 8,6 mld kroonini. Muu investeeringukapitali nõuded (valdavalt lühiajalised) kasvasid 9,4 mld ning kohustused (valdavalt pikaajalised) 17,9 mld krooni võrra. Nõuded suurenesid põhiliselt krediidasutuste poolt mitteresidentidele antud laenu- de ja välispankades hoitavate hoiuste suurenemise mahu tõttu. Kohustuste suurenemise taga olid samuti krediidasutused, mille laenukohustused kasvasid 14,5 mld krooni võrra.

JOOKSEVKONTO

2007. aasta II kvartalis toimunud sisenõudluse kasvu aeglustumisega kaasnes ka Eesti välistasakaalu mõningane paranemine. Maksebilansi jooksevkonto puudujääk vähenes nelja viimase kvartali SKP suhtes 16,6%ni, võrreldes I kvartali 17%ga. Sama kvartali baasil oli jooksevkonto puudujääk II kvartalis 14% SKPst. Jätakuvalt oli jooksevkonto puudujäägi peamiseks põhjuseks kaupade konto, mille defitsiit on viimastes kvartalites olnud suhteliselt stabiilne (vt joonis 2). Kasvas teenuste ja ülekannete kontode ülejääk. Kaupade ja teenuste konto puudujääk kokku moodustas 8,6% sama kvartali SKPst, vähenedes aastaga 2,5 protsendipunkti võrra. Reinvesteeritud tuluta, mille puhul reaalsed rahaliikumist ei toimu, oli jooksevkonto puudujääk 10,4% nelja viimase kvartali SKPst ning 5,8% sama kvartali SKPst.

Euroopa Liidu riigid hõlmasid jooksevkonto krediidikäibest 71% ja deebetkäibest 78%. Viis olulisemat riiki krediidikäibes olid 2007. aasta II kvartalis Soome, Rootsi, Läti, Venemaa ja Leedu (kokku 55% käibest). Deebetkäibes olid suurima käibega Soome, Rootsi, Saksamaa, Venemaa ja Leedu (kokku 58% käibest). Eesti maksebilansi jooksevkonto oli suurima puudujäägiga Saksamaa ja Rootsi ning suurima ülejäägiga Läti ja Ameerika Ühendriikidega (vt tabel 2).

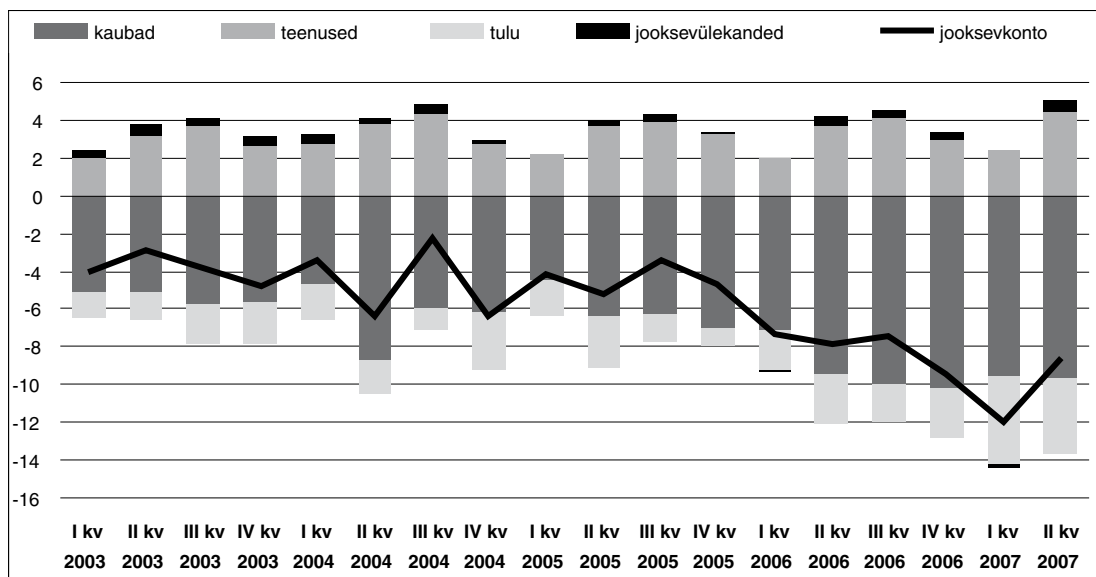
Kaubad

Maksebilansi kaupade konto puudujääk oli 2007. aasta II kvartalis 9,7 mld krooni, jäädes nii eelmise kvartali kui ka 2006. aasta II kvartaliga võrreldes samale tasemele (vt tabel 3). Kaupade väljavedu oli 32,9 mld ning sissevedu FOB-hindades 42,6 mld krooni, suurenedes aastataguse perioodiga võrreldes suhteliselt tagasihoidlikult – vastavalt 6% ja 5%.

Kaupade väljavedu oli väliskaubandusstatistika² esialgsel andmetel 32,7 mld ja sissevedu CIF-hindades 44,9 mld krooni (vt joonis 3). Väliskaubanduspuudujääk, mis on juba viis kvartalit järjest püsinud samas suurusjärgus, oli 12,2 mld krooni.

Aastataguse perioodiga võrreldes suurenes **kaupade väljavedu** enamiku põhigruppide lõikes, v.a masinad-seadmed ja mineraalsed tooted (vt tabel 4). Kaubaekspordi kasvu mõjutas enim puidu ja puittoodete väljaveo suurenemine ligi veerandi võrra. Peamised kaubaartiklid olid peale töötlemata ja vähetöödeldud puidu ka raudteeliigid, vineer, ehitusdetailid ja mitmesugused paberitooted, sihtriikideks Soome, Rootsi, Ühendkuningriik, Saksamaa ja Taani. Kokkupandavaid puitehitisi tarniti Norrasse ja Saksamaale, mööblit Soome, Taani ja Rootsi. Mahult suurima kaubagrupi, masinate ja seadmete väljavedu vähenes 14%, põhjuseks elektroonikatööstuse toodete ekspordi 65%ne kahanemine. See-eest suurenes märgatavalt mitme teise kaubaartikli (töste- ja laadimismehhanismide ning nende osade, trafode, liiklusvahendite juhtme-komplektide) väljavedu. Ekspordiriigid olid peamiselt Soome ja Rootsi, kuid ka Venemaa ja Saudi Araabia. Suuruselt teise kaubagrupi, mineraalsete toodete väljavedu vähenes 9% eelkõige seetõttu, et Venemaalt töötlemiseks sissetoodud mootorikütuse taasväljavedu kahanes 10%. Siiski oli väljaveetava kütuse maht

² Järgnev analüüs ei sisalda Eesti Panga maksebilansi- ja majandusstatistika osakonna poolt maksebilansi kaupade kontole tehtud täiendusi (kapitalikaupade remont, välisriikidest ostetud proviant jm.). Import on CIF-hindades ja analüüsitud lähteriigi järgi. Terminid „eksport” ja „import” on liitumishetkest kasutatavad vaid kaubavahetuses kolmandate riikidega, Intrastati aruandesüsteemis kasutatakse mõisteid „kaupade lähetamine” ja „kaupade saabumine”. Kuna järgnev analüüs hõlmab kaubavahetust nii ühendusesisestest kui ka -välisest riikidega, on lihtsuse ja selguse huvides endiselt kasutatud mõisteid „eksport” või „kaupade väljavedu” ning „import” või „kaupade sissevedu”.

Joonis 2. Jooksevkonto struktuur (mld kr)

Tabel 2. Jooksevkonto saldo riikide ühenduste järgi (mln kr)

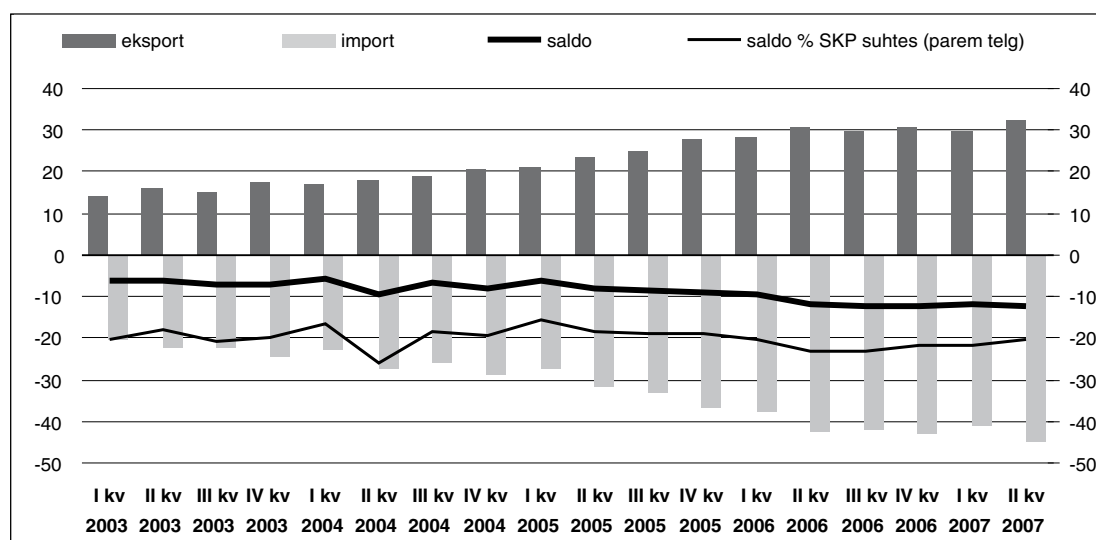
	II kv 2006	I kv 2007	II kv 2007
EL-27	-8 457,4	-12 844,2	-10 552,3
Saksamaa*	-3 197,7	-3 479,6	-3 946,7
Rootsi	-1 506,9	-2 427,5	-2 539,9
Läti	864,9	999,0	1 805,2
Poola	-1 181,2	-1 437,7	-1 304,2
Itaalia	-991,4	-999,9	-1 243,9
SRÜ	-3 672,6	-2 537,3	-2 445,0
Venemaa	-3 292,9	-2 292,4	-1 638,4
Valgevene	-390,4	-457,9	-600,8
Ukraina	163,0	74,2	-140,9
Ülejäänud riigid	4 282,1	3 353,7	4 448,6
Ameerika Ühendriigid	1 839,3	615,8	1 740,1
Togo	0,3	2 235,4	1 704,4
Norra	713,0	690,8	985,2
Hiina	105,4	-428,4	-614,9
Šveits	257,5	416,7	477,8
Kokku	-7 847,9	-12 027,8	-8 548,7

* Riigid on järjestatud viimase perioodi jooksevkonto saldo absoluutväärtuse järgi.

muljetavaldav ja moodustas kogu kaubagrupi ekspordist 85%. Kütust veeti peamiselt Euroopa Liidust välja-poolle (USAse ja Togosse). Elektriexport kasvas möödunud aastaga võrreldes üle kolme korda, sihtriikideks Soome ja Läti. Metallide ja metalltoodete export suurenes viiendiku võrra. Tähtsamad eksporditartiklid olid raudkonstruktsioonid (Taani ja Norrasse), vanaraud (Türki) ja kuumtsingitud terastooted (Poola, Läti, Leetu ja Ukrainasse). Transpordivahendite väljavedu kasvas kolmandiku võrra. Ligi poole selle grupi ekspordist moodustas Euroopa Liidu riikidest sissetoodud sõiduautode väljavedu lähinaabritele: Läti, Leetu, Rootsi ja Venemaale. Tarniti ka sõidukite osi (turvavööd jm) Rootsi ja Venemaale, haagiseid Soome ja Rootsi ning

Tabel 3. Kaupade sisse- ja väljavedu

	Kaubad – krediid			Kaubad – deebet			Saldo (mln kr)
	Maht (mln kr)	Muut võrreldes eelmise perioodiga (%)	Osatähtsus kaupade ja teenuste ekspordis (%)	Maht (mln kr)	Muut võrreldes eelmise perioodiga (%)	Osatähtsus kaupade ja teenuste impordis (%)	
I kv 2003	14 308,4	-10,5	70,5	19 383,6	-6,7	83,0	-5 075,2
II kv 2003	16 065,8	12,3	67,0	21 144,0	9,1	81,6	-5 078,1
III kv 2003	15 480,4	-3,6	63,8	21 225,1	0,4	80,6	-5 744,7
IV kv 2003	17 589,1	13,6	68,7	23 213,3	9,4	81,2	-5 624,3
2003 kokku	63 443,7	9,5	67,4	84 966,0	11,2	81,6	-21 522,3
I kv 2004	16 930,6	-3,7	69,8	21 578,1	-7,0	82,5	-4 647,5
II kv 2004	18 019,9	6,4	65,5	26 756,9	24,0	82,3	-8 737,1
III kv 2004	19 183,0	6,5	65,8	25 104,4	-6,2	81,7	-5 921,4
IV kv 2004	21 066,0	9,8	70,3	27 259,1	8,6	81,5	-6 193,0
2004 kokku	75 199,5	18,5	67,8	100 698,5	18,5	82,0	-25 499,0
I kv 2005	21 341,0	1,3	73,0	25 788,9	-5,4	82,0	-4 447,9
II kv 2005	23 531,0	10,3	69,5	29 865,3	15,8	81,6	-6 334,3
III kv 2005	25 278,2	7,4	69,9	31 578,4	5,7	81,9	-6 300,3
IV kv 2005	27 821,3	10,1	71,5	34 783,6	10,1	81,5	-6 962,3
2005 kokku	97 971,4	30,3	70,9	122 016,3	21,2	81,8	-24 044,8
I kv 2006	28 496,2	2,4	77,5	35 610,0	2,4	84,8	-7 113,8
II kv 2006	30 976,3	8,7	73,7	40 447,8	13,6	84,6	-9 471,5
III kv 2006	29 774,8	-3,9	70,1	39 782,0	-1,6	82,1	-10 007,2
IV kv 2006	30 919,2	3,8	73,2	41 050,1	3,2	83,1	-10 130,9
2006 kokku	120 166,4	22,7	73,5	156 889,8	28,6	83,6	-36 723,3
I kv 2007	29 556,5	-4,4	74,5	39 087,0	-4,8	83,4	-9 530,5
II kv 2007	32 914,3	11,4	71,5	42 576,6	8,9	83,0	-9 662,3

Joonis 3. Eesti väliskaubandus (mld kr)

Tabel 4. Kaupade väljavedu peamiste kaubagrupid järgi

	Maht (mln kr)			Osatähtsus (%)			Muut (%)	
	II kv 2006	I kv 2007	II kv 2007	II kv 2006	I kv 2007	II kv 2007	II kv 2007 / I kv 2007	II kv 2007 / II kv 2006
Toidukaubad	1 993,7	2 385,8	2 343,4	6,5	8,1	7,2	-1,8	17,5
Mineraalsed tooted	5 368,5	4 586,9	4 886,7	17,4	15,6	15,0	6,5	-9,0
Keemiakaubad	2 107,6	2 065,7	2 540,0	6,8	7,0	7,8	23,0	20,5
Garderoobikaubad	1 865,6	1 960,6	1 970,5	6,1	6,7	6,0	0,5	5,6
Puit, paber ja tooted	3 602,5	3 911,1	4 445,8	11,7	13,3	13,6	13,7	23,4
Metallid ja metalltooted	2 753,9	2 843,4	3 344,2	8,9	9,7	10,2	17,6	21,4
Masinad ja seadmed	7 638,6	6 022,8	6 541,2	24,8	20,5	20,0	8,6	-14,4
Transpordivahendid	2 079,9	2 263,8	2 738,4	6,8	7,7	8,4	21,0	31,7
Mööbel, mänguasjad, sporditarbed	2 217,2	2 295,6	2 541,0	7,2	7,8	7,8	10,7	14,6
Muud	1 157,3	1 080,1	1 299,1	3,8	3,7	4,0	20,3	12,3
Kokku	30 784,8	29 415,9	32 650,3	100,0	100,0	100,0	11,0	6,1

jahtlaevu ja mootorpaate Soome, Rootsi, Venemaale ja Lätti. Ka keemiakaupade eksport kasvas viiendiku võrra. Ehitus- ja remondimaterjale (pahtlid, mastiksid, värvid, lakid) veeti Venemaale ja Lätti, plasttooteid Soome, Rootsi, Hollandisse ja Lätti, karboksüülhappeid USAsse ja Hollandisse ning lämmastikväetisi Ühendkuningriiki ja Prantsusmaale. Toidukaupade seas oli tähtsaim eksporditüüp kange alkohol, mida veeti Venemaale ja vähemal määral ka Soome. Muid toiduaineid (piima ja piimatooted, kalatooted, kohvi) tarniti lisaks eelnimetatutele Lätti, Leetu, Saksamaale ja Hollandisse. Naiste ja meeste valmisriideid, T-särke, pesu ja jalatseid müüdi naaberriikidesse Soome, Rootsi, Lätti, Leetu ja Venemaale. Mitmesuguseid muid kaupu (klaas- ja tsementtooteid, täppistehnikat jms) eksporditi Soome, Lätti, Saksamaale ja Venemaale.

Kaupade sisseveo suurenemist 5% võrra mõjutas enim transpordivahendite impordi kasv viiendiku võrra (vt tabel 5). 58% sellest kaubagrupidest hõlmas sõiduautode vedu Soomest, Rootsist, Saksamaalt ja Ühendkuningriigist. Lisaks toodi kaubaautosid, traktoreid ja sõidukite osi Saksamaalt ja Rootsist. Suurima kaubagrupi, masinate-seadmete sissevedu vähenes 14%. Eestisse toodi elektri- ja elektroonikatööstuse tooteid, teetöömehhanismid ja arvuteid Soomest, Saksamaalt ja Rootsist. Mineraalseid tooteid veeti sisse kümneendiku võrra vähem kui eelmisel aastal. Töötlemiseks mõeldud mootorikütuse import Venemaalt vähenes 15% ja tärned Leedust vabaks ringluseks kahanesid 32%. Keemiakaupade grupis suurenes ravimite sissevedu

Tabel 5. Kaupade sissevedu peamiste kaubagrupid järgi

	Maht (mln kr)			Osatähtsus (%)			Muut (%)	
	II kv 2006	I kv 2007	II kv 2007	II kv 2006	I kv 2007	II kv 2007	II kv 2007 / I kv 2007	II kv 2007 / II kv 2006
Toidukaubad	3 086,0	3 139,6	3 460,2	7,2	7,6	7,7	10,2	12,1
Mineraalsed tooted	6 968,3	6 560,5	6 193,6	16,3	15,9	13,8	-5,6	-11,1
Keemiakaubad	4 776,0	4 933,3	5 543,0	11,2	12,0	12,3	12,4	16,1
Garderoobikaubad	2 419,1	2 885,9	2 884,8	5,7	7,0	6,4	-0,0	19,3
Puit, paber ja tooted	2 295,5	2 430,4	3 170,5	5,4	5,9	7,1	30,5	38,1
Metallid ja metalltooted	4 002,9	4 361,3	4 996,1	9,4	10,6	11,1	14,6	24,8
Masinad ja seadmed	10 819,4	8 410,7	9 286,0	25,4	20,4	20,7	10,4	-14,2
Transpordivahendid	5 280,9	5 600,9	6 371,3	12,4	13,6	14,2	13,8	20,6
Mööbel, mänguasjad, sporditarbed	894,9	1 034,8	1 153,7	2,1	2,5	2,6	11,5	28,9
Muud	2 097,7	1 909,5	1 839,6	4,9	4,6	4,1	-3,7	-12,3
Kokku	42 640,6	41 266,8	44 898,8	100,0	100,0	100,0	8,8	5,3

28%, lähteriikideks Läti, Leedu, Saksamaa ja Belgia. Mitmesuguseid plasttooteid imporditi Saksamaalt ja Iirimaaalt, antifriise Saksamaalt ning kummirehve Saksamaalt, Poolast ja Lätist. Metalltoodete sissevedu kasvas veerandi võrra ja koosnes mitmesugustest raud- ja terastoodetest, mida toodi Soomest, Rootsist, Venemaalt ja Saksamaalt. Nagu toidukaupade ekspordi, nii ka impordi puhul oli suurim kaubaartikkel kange alkohol, millele järgnesid veinid. Alkoholi tarniti peale tuntud veiniriikide (Prantsusmaa, Hispaania, Itaalia, Tšiili) ka Soomest ja Hollandist. Muud suuremad tarneartiklid olid sealihha, suhkur ja tubakatooted. Puidu ja puittoodete sissevedu kasvas 38%. Töötlemata puitu, liipreid, vineeri ja paberitooteid toodi peamiselt Venemaalt, kust import kasvas poole võrra, kuid ka Soomest, Lätist, Rootsist ja Saksamaalt. Kergetööstuse toodangut (jalatseid, meeste ja naiste valmisriideid ja pesu) imporditi Soomest, Lätist, Saksamaalt, Rootsist ja Itaaliast. Sisustuskaupa (mööblit, valgusteid jms) osteti sisse Soomest, Poolast ja Itaaliast.

Väliskaubanduse puudujääk suurenes aastataguse perioodiga võrreldes 3% ning oli 12,2 mld krooni (vt tabel 6). Suurima puudujäägiga oli transpordivahendite kaubagrupp, järgnesid keemiakaubad ning masinad-seadmed. Ülejäägiga olid kaks kaubagruppi: puit ja puittooted ning mööbel jm tööstuskaubad.

Riikide ühenduste järgi suurenes kaupade väljavedu Euroopa Liitu 11%, millega ELi riikide osa ekspordis tõusis 3 protsendipunkti võrra (vt tabel 7). Eriti jõudsalt kasvas väljavedu Balti riikidesse: Lätti 46% ja Leetu 29%. Lisaks neile olid suuremad partnerriigid veel Soome, Rootsi ja Saksamaa. Eksport SRÜsse kasvas 17%, sh Venemaale 24%, millega Venemaa säilitas ekspordiriikide üldarvestuses neljanda koha. Eksport ülejäänud riikidesse langes kümnendiku võrra. Riikide esikolmikus olid USA, Togo ja Norra. Kuna eksport Togosse koosnes vaid Eestis töödeldud kütuse taasväljaveost, on üsna tõenäoline, et tegelik ekspordiriik oli mõni muu riik (Ühendkuningriik, USA).

Kaupade sissevedu Euroopa Liidu riikidest kasvas 9% ja suurendas ELi osa kaubaimporti 76%ni (vt tabel 8). Esiviisikus olid Soome, Saksamaa, Rootsi, Läti ja Leedu. Import Venemaalt vähenes pisut, Valgevenest ja Ukrainast aga suurenes tunduvalt. Venemaa oli impordiriikide seas Soome ja Saksamaa järel kolmandal kohal. Ülejäänud riikide seas olid esikohal Hiina, USA ja Jaapan.

Väliskaubandus oli puudujäägiga Euroopa Liidu ja SRÜ riikidega (vt tabel 9). Suurimad positiivse kaubandusbilansiga partnerriigid olid Togo (1,7 mld krooni), USA (1,5 mld krooni) ning Läti ja Norra (mõlemal 0,8 mld krooni).

Tabel 6. Väliskaubandussaldo peamiste kaubagruppide järgi (mln kr)

	II kv 2006	I kv 2007	II kv 2007
Toidukaubad	-1 092,3	-753,8	-1 116,8
Mineraalsed tooted	-1 599,8	-1 973,5	-1 306,9
Keemiakaubad	-2 668,3	-2 867,6	-3 003,0
Garderoobikaubad	-553,5	-925,3	-914,3
Puit, paber ja tooted	1 307,0	1 480,7	1 275,3
Metallid ja metalltooted	-1 248,9	-1 517,9	-1 651,9
Masinad ja seadmed	-3 180,8	-2 387,9	-2 744,8
Transpordivahendid	-3 201,1	-3 337,1	-3 632,9
Mööbel, mänguasjad, sporditarbed	1 322,3	1 260,9	1 387,3
Muud	-940,4	-829,4	-540,4
Kokku	-11 855,8	-11 850,9	-12 248,5

Tabel 7. Kaupade väljavedu riikide ühenduste järgi

	Maht (mln kr)			Osatähtsus (%)			Muut (%)	
	II kv 2006	I kv 2007	II kv 2007	II kv 2006	I kv 2007	II kv 2007	II kv 2007 / I kv 2007	II kv 2007 / II kv 2006
EL-27	20 040,5	19 677,0	22 215,5	65,1	66,9	68,0	12,9	10,9
Soome	5 961,1	5 076,7	5 753,0	19,4	17,3	17,6	13,3	-3,5
Rootsi	3 662,8	3 951,1	4 148,7	11,9	13,4	12,7	5,0	13,3
Läti	2 504,9	3 080,9	3 662,0	8,1	10,5	11,2	18,9	46,2
Leedu	1 382,7	1 418,9	1 778,9	4,5	4,8	5,4	25,4	28,7
Saksamaa	1 637,7	1 482,5	1 648,6	5,3	5,0	5,0	11,2	0,7
SRÜ	2 916,0	3 250,3	3 414,8	9,5	11,0	10,5	5,1	17,1
Venemaa	2 158,6	2 563,1	2 672,1	7,0	8,7	8,2	4,3	23,8
Ukraina	483,3	439,3	449,3	1,6	1,5	1,4	2,3	-7,0
Kasahstan	49,3	92,6	99,4	0,2	0,3	0,3	7,4	101,8
Ülejäänud riigid	7 828,3	6 488,6	7 020,1	25,4	22,1	21,5	8,2	-10,3
USA	2 147,2	1 534,9	2 065,7	7,0	5,2	6,3	34,6	-3,8
Togo	0,3	2 235,4	1 704,4	0,0	7,6	5,2	-23,8	502 989,2
Norra	854,6	906,0	1 073,6	2,8	3,1	3,3	18,5	25,6
Kokku	30 784,8	29 415,9	32 650,3	100,0	100,0	100,0	11,0	6,1

Tabel 8. Kaupade sissevedu riikide ühenduste järgi*

	Maht (mln kr)			Osatähtsus (%)			Muut (%)	
	II kv 2006	I kv 2007	II kv 2007	II kv 2006	I kv 2007	II kv 2007	II kv 2007 / I kv 2007	II kv 2007 / II kv 2006
EL-27	31 279,1	30 652,7	34 013,7	73,4	74,3	75,8	11,0	8,7
Soome	7 611,9	6 810,7	7 736,4	17,9	16,5	17,2	13,6	1,6
Saksamaa	4 935,9	5 066,1	5 630,7	11,6	12,3	12,5	11,1	14,1
Rootsi	3 925,6	4 085,7	4 439,5	9,2	9,9	9,9	8,7	13,1
Läti	2 304,8	2 619,2	2 853,8	5,4	6,3	6,4	9,0	23,8
Leedu	2 933,4	2 305,1	2 770,8	6,9	5,6	6,2	20,2	-5,5
SRÜ	6 932,4	7 245,4	7 128,9	16,3	17,6	15,9	-1,6	2,8
Venemaa	5 643,2	6 226,0	5 504,6	13,2	15,1	12,3	-11,6	-2,5
Valgevene	571,2	531,7	669,2	1,3	1,3	1,5	25,9	17,1
Ukraina	339,8	377,8	622,0	0,8	0,9	1,4	64,7	83,0
Ülejäänud riigid	4 429,1	3 368,7	3 756,2	10,4	8,2	8,4	11,5	-15,2
Hiina	881,3	784,8	896,2	2,1	1,9	2,0	14,2	1,7
USA	528,0	589,5	525,7	1,2	1,4	1,2	-10,8	-0,4
Jaapan	481,5	246,8	355,3	1,1	0,6	0,8	44,0	-26,2
Kokku	42 640,6	41 266,8	44 898,8	100,0	100,0	100,0	8,8	5,3

* Analüüsitud lähteriigi järgi.

Tabel 9. Väliskaubandussaldo riikide ühenduste järgi (mln kr)

	II kv 2006	I kv 2007	II kv 2007
EL-27	-11 238,6	-10 975,7	-11 798,3
SRÜ	-4 016,4	-3 995,1	-3 714,1
Ülejäänud riigid	3 399,1	3 119,9	3 263,8
Kokku	-11 855,8	-11 850,9	-12 248,5

Teenused

2007. aasta II kvartalis oli teenuste konto ülejääk 4,4 mld krooni, mis on 89% rohkem kui eelmises kvartalis ja 20% enam eelmise aasta sama ajaga võrreldes (vt joonis 4 ja tabel 10).

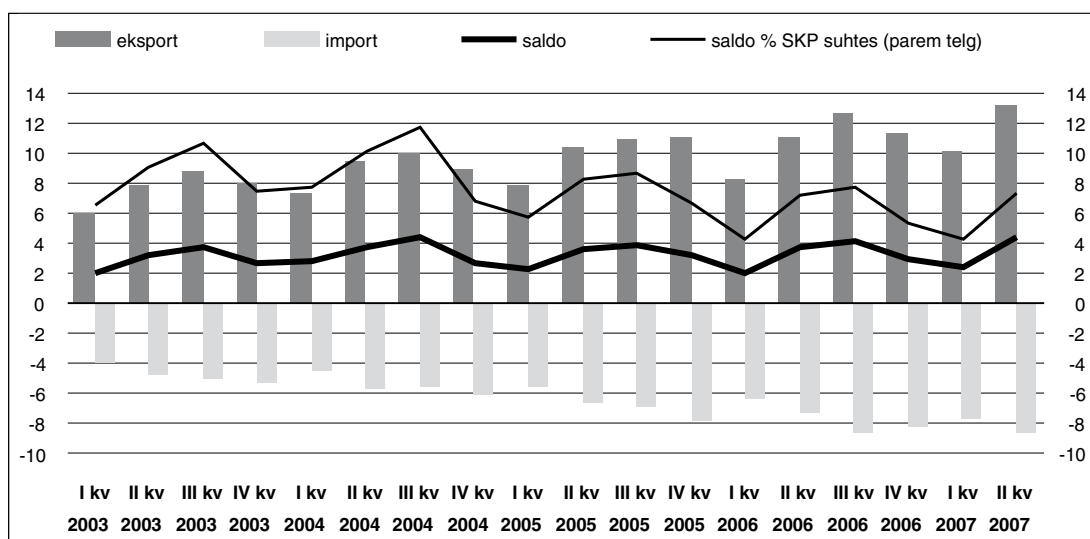
Teenuste ost-müük sõltub hooajast, kasvades oluliselt teises-kolmandas kvartalis. Teenuste osatähtsus kaupade ja teenuste vahetuses välismaaga kasvas kuni 2004. aastani ja langes aastatel 2005–2006. Sel aastal on teenuste osatähtsus kaupade ja teenuste kogukäibes taas tõusmas.

Teenuste konto ülejääk suurenes eelmise aastaga võrreldes eelkõige ehitusteenuste negatiivse saldo muutumisel positiivseks ja veoteenuste ning arvuti- ja infoteenuste ülejäägi kiire kasvu (vastavalt 40% ja 41%) tulemusena (vt tabel 11). Teenuste konto ülejäägi kasvu pidurdas reisisiteenuste ülejäägi kahanemine 18% võrra.

Teenuste eksport oli II kvartalis 13,1 mld krooni, suurenedes aastaga 19%. Keskmisest kiiremini kasvas ehitus- ja äriteenuste eksport – vastavalt 2,8 korda ja 33% (vt tabel 12). Absoluutväärtuses mõjutas teenuste ekspordi kasvu kõige enam veoteenuste eksport, eriti kaubavedu (kasv vastavalt 20% ja 17%).

Geograafiliselt kasvas aastaga keskmisest kiiremini teenuste eksport Euroopa Liidu välistesse riikidesse: Venemaale 27%, Šveitsi 75% ja madala maksumääraga riikidesse 24% võrra. ELi riikidest suurenes teenuste eksport Ühendkuningriiki (69%) ja Lähti (25%; vt tabel 13). Teenuste eksport suurimasse partnerriiki Soome kasvas 9%.

Teenuste import ulatus II kvartalis 8,7 mld kroonini ja suurenes eelmise aastaga võrreldes 18% (vt tabel 14). Kõige enam mõjutas teenuste impordi suurenemist äriteenuste impordi 84%ne kasv, samuti reisi- ja veoteenuste impordi suurenemine (vastavalt 22% ja 13%).

Joonis 4. Teenuste konto (mld kr)

Tabel 10. Teenuste eksport ja import

	Eksport			Import			Saldo	
	Maht (mln kr)	Muut võrreldes eelmise perioodiga (%)	Osatähtsus kaupade ja teenuste ekspordis kokku (%)	Maht (mln kr)	Muut võrreldes eelmise perioodiga (%)	Osatähtsus kaupade ja teenuste impordis kokku (%)	Maht (mln kr)	Muut võrreldes eelmise perioodiga (%)
I kv 2003	5 989,6	-12,7	29,5	3 957,5	-18,0	16,9	2 032,1	4,0
II kv 2003	7 913,9	32,1	33,0	4 771,5	20,6	18,4	3 142,4	54,6
III kv 2003	8 768,1	10,8	36,2	5 100,2	6,9	19,4	3 667,9	16,7
IV kv 2003	8 002,4	-8,7	31,3	5 369,3	5,3	18,8	2 633,1	-28,2
2003 kokku	30 674,0	8,9	32,6	19 198,5	5,1	18,4	11 475,5	18,6
I kv 2004	7 334,1	-8,4	30,2	4 575,4	-14,8	17,5	2 758,7	4,8
II kv 2004	9 479,4	29,3	34,5	5 745,0	25,6	17,7	3 734,4	35,4
III kv 2004	9 986,6	5,4	34,2	5 633,7	-1,9	18,3	4 352,9	16,6
IV kv 2004	8 903,3	-10,8	29,7	6 187,8	9,8	18,5	2 715,5	-37,6
2004 kokku	35 703,4	16,4	32,2	22 141,9	15,3	18,0	13 561,5	18,2
I kv 2005	7 892,4	-11,4	27,0	5 652,2	-8,7	18,0	2 240,2	-17,5
II kv 2005	10 336,4	31,0	30,5	6 712,4	18,8	18,4	3 624,0	61,8
III kv 2005	10 875,6	5,2	30,1	6 970,5	3,8	18,1	3 905,1	7,8
IV kv 2005	11 096,2	2,0	28,5	7 893,9	13,2	18,5	3 202,3	-18,0
2005 kokku	40 200,6	12,6	29,1	27 229,0	23,0	18,2	12 971,6	-4,3
I kv 2006	8 295,8	-25,2	22,5	6 362,3	-19,4	15,2	1 933,5	-39,6
II kv 2006	11 063,0	33,4	26,3	7 349,4	15,5	15,4	3 713,6	92,1
III kv 2006	12 726,8	15,0	29,9	8 658,8	17,8	17,9	4 068,0	9,5
IV kv 2006	11 306,1	-11,2	26,8	8 323,3	-3,9	16,9	2 982,8	-26,7
2006 kokku	43 391,7	7,9	26,5	30 693,8	12,7	16,4	12 697,9	-2,1
I kv 2007	10 129,7	-10,4	25,5	7 776,5	-6,6	16,6	2 353,2	-21,1
II kv 2007	13 143,6	29,8	28,5	8 697,0	11,8	17,0	4 446,6	89,0

Tabel 11. Teenuste konto saldod olulisemate teenuseliikide järgi

	Saldo (mln kr)			Osatähtsus (%)			Muut (%)	
	II kv 2006	I kv 2007	II kv 2007	II kv 2006	I kv 2007	II kv 2007	II kv 2007 / I kv 2007	II kv 2007 / II kv 2006
Veoteenused	1 160,4	1 448,8	1 618,9	31,2	61,6	36,4	11,7	39,5
Reisiteenused	1 983,3	188,3	1 627,2	53,4	8,0	36,6	764,2	-18,0
Ehitusteenused	-114,1	-187,2	439,3	-3,1	-8,0	9,9	-334,7	-485,0
Arvuti- ja infoteenused	121,4	151,0	171,4	3,3	6,4	3,9	13,5	41,2
Äriteenused	525,8	511,2	464,9	14,2	21,7	10,5	-9,1	-11,6
Valitsusteenused	63,6	87,2	-66,4	1,7	3,7	-1,5	-176,1	-204,4
Muud	-26,8	153,9	191,3	-0,7	6,5	4,3	24,3	-813,8
Teenused kokku	3 713,6	2 353,2	4 446,6	100,0	100,0	100,0	89,0	19,7

Geograafilise jaotuse järgi on suuremate partnerite hulgas kahanenud teenuste import Venemaalt (29%; vt tabel 15). Keskmisest kiiremini kasvas teenuste import ELi riikidest (23%), seejuures on kolmandale kohale tõusnud Küpros (kasv eelmise aastaga võrreldes 7,7 korda). Ülejäänud riikidest väärrib märkimist teenuste import USAst ja Türgist (kasv vastavalt 33% ja 2,2 korda).

Veoteenused moodustasid küll alla poole teenuste kontost, kuid kasvasid 40% võrreldes eelmise aasta II kvartaliga. Vaatamata tõrgetele transiidiaris kasvas veoteenuste ülejääk 12% ka eelmise kvartali suhtes (vt joonis 5 ja tabelid 11, 12 ja 13). Transpordiliigi järgi hõlmas veoteenustest suurima osa meretransport, mille ekspordimahu kasvu toetasid muud veoteenused ja kaubavedu. Reisijateveo eksport kasvas küll sesoonselt üle 50%, kuid nii osutatud kui ka ostetud teenuste puhul jäi aastakasv 8% ligidale (vt joonis 6).

Veoteenuseid osutati 20% enam kui aasta tagasi. Naftasaaduste veomahu jätkuvalt langust raudteetranspordis korvas söeveotransiit. Veoteenuste müük Euroopa Liidu riikidesse suurenes aastaga ligi 11%; jätkuvalt kasvas eksport Soome (vt tabel 16). Samuti osutati rohkem veoteenuseid SRÜsse, peamiselt Venemaale. Ülejäänud riikide osatähtsus veoteenuste ekspordis moodustas 22% ja kasvas aastaga 59%. Teenuseid osutati peamiselt Šveitsile ja madala maksumääraga riikidele.

Veoteenuste import suurenes eelmise aasta võrdlusperioodi suhtes 13%, millest 76% moodustas veotee-

Tabel 12. Teenuste eksport olulisemate teenuseliikide järgi

	Maht (mln kr)			Osatähtsus (%)			Muut (%)	
	II kv 2006	I kv 2007	II kv 2007	II kv 2006	I kv 2007	II kv 2007	II kv 2007 / I kv 2007	II kv 2007 / II kv 2006
Veoteenused	4 505,0	4 831,4	5 408,6	40,7	47,7	41,2	11,9	20,1
kaubavedu	2 353,8	2 794,7	2 747,3	21,3	27,6	20,9	-1,7	16,7
reisijatevedu	1 081,0	756,9	1 168,4	9,8	7,5	8,9	54,4	8,1
muud veoteenused	1 070,2	1 279,8	1 492,9	9,7	12,6	11,4	16,7	39,5
Reisiteenused	3 578,1	1 803,4	3 275,0	32,3	17,8	24,9	81,6	-8,5
Ehitusteenused	237,0	241,9	653,6	2,1	2,4	5,0	170,2	175,8
Arvuti- ja infoteenused	261,4	337,6	285,6	2,4	3,3	2,2	-15,4	9,3
Äriteenused	1 826,8	2 026,7	2 433,8	16,5	20,0	18,5	20,1	33,2
Valitsusteenused	136,4	184,2	142,2	1,2	1,8	1,1	-22,8	4,3
Muud	518,3	704,5	944,8	4,7	7,0	7,2	34,1	82,3
Teenused kokku	11 063,0	10 129,7	13 143,6	100,0	100,0	100,0	29,8	18,8

Tabel 13. Teenuste eksport riikide ühenduste järgi

	Maht (mln kr)			Osatähtsus (%)			Muut (%)	
	II kv 2006	I kv 2007	II kv 2007	II kv 2006	I kv 2007	II kv 2007	II kv 2007 / I kv 2007	II kv 2007 / II kv 2006
EL-27	8 282,2	6 622,3	9 411,8	74,9	65,4	71,6	42,1	13,6
Soome	3 720,3	2 741,8	4 043,7	33,6	27,1	30,8	47,5	8,7
Rootsi	948,1	671,8	1 039,4	8,6	6,6	7,9	54,7	9,6
Ühendkuningriik	593,3	565,3	1 001,9	5,4	5,6	7,6	77,2	68,9
Läti	484,9	436,5	604,5	4,4	4,3	4,6	38,5	24,7
Saksamaa	737,1	448,2	563,1	6,7	4,4	4,3	25,6	-23,6
SRÜ	1 121,5	1 563,2	1 360,9	10,1	15,4	10,4	-12,9	21,3
Venemaa	881,7	1 354,5	1 119,5	8,0	13,4	8,5	-17,3	27,0
Ukraina	93,2	99,5	126,4	0,8	1,0	1,0	27,0	35,6
Ülejäänud riigid	1 659,3	1 944,2	2 370,9	15,0	19,2	18,0	21,9	42,9
Šveits	382,6	567,9	667,5	3,5	5,6	5,1	17,5	74,5
<i>offshore</i> -piirkonnad	385,8	485,0	477,6	3,5	4,8	3,6	-1,5	23,8
USA	363,5	354,5	426,2	3,3	3,5	3,2	20,2	17,2
Teenuste eksport kokku	11 063,0	10 129,7	13 143,6	100,0	100,0	100,0	29,8	18,8

Tabel 14. Teenuste import olulisemate teenuseliikide järgi

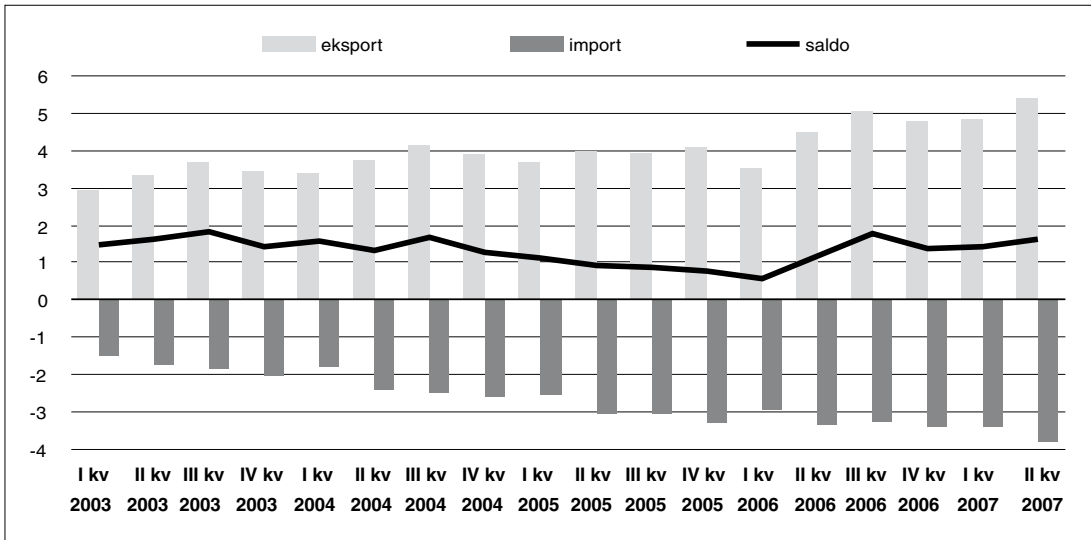
	Maht (mln kr)			Osatähtsus (%)			Muut (%)	
	II kv 2006	I kv 2007	II kv 2007	II kv 2006	I kv 2007	II kv 2007	II kv 2007 / I kv 2007	II kv 2007 / II kv 2006
Veoteenused	3 344,6	3 382,6	3 789,8	45,5	43,5	43,6	12,0	13,3
kaubavedu	2 222,7	2 130,0	2 416,5	30,2	27,4	27,8	13,5	8,7
reisijatevedu	349,4	429,0	321,4	4,8	5,5	3,7	-25,1	-8,0
muud veoteenused	772,5	823,6	1 051,9	10,5	10,6	12,1	27,7	36,2
Reisiteenused	1 354,3	1 615,1	1 647,8	18,4	20,8	18,9	2,0	21,7
Ehitusteenused	187,4	429,1	214,3	2,5	5,5	2,5	-50,1	14,4
Arvuti- ja infoteenused	110,2	164,7	170,1	1,5	2,1	2,0	3,3	54,4
Äriteenused	1 069,2	1 515,5	1 968,9	14,5	19,5	22,6	29,9	84,1
Valitsusteenused	155,8	96,9	207,6	2,1	1,2	2,4	114,2	33,2
Muud	1 127,9	572,6	698,5	15,3	7,4	8,0	22,0	-38,1
Teenused kokku	7 349,4	7 776,5	8 697,0	100,0	100,0	100,0	11,8	18,3

Tabel 15. Teenuste import riikide ühenduste järgi

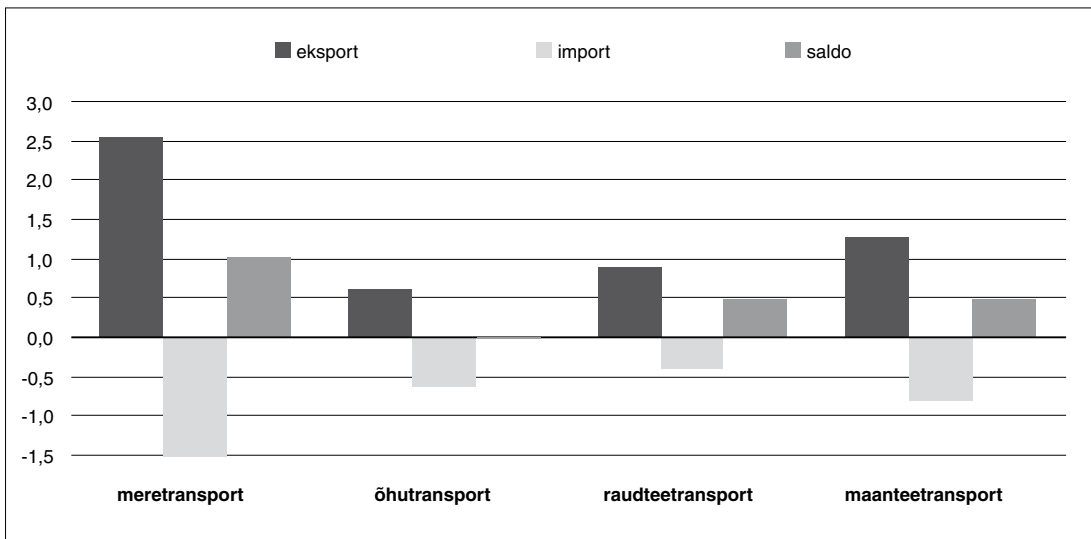
	Maht (mln kr)			Osatähtsus (%)			Muut (%)	
	II kv 2006	I kv 2007	II kv 2007	II kv 2006	I kv 2007	II kv 2007	II kv 2007 / I kv 2007	II kv 2007 / II kv 2006
EL-27	5 483,5	5 701,6	6 746,4	74,6	73,3	77,6	18,3	23,0
Soomes	1 323,3	1 531,9	1 455,0	18,0	19,7	16,7	-5,0	10,0
Saksamaal	944,6	649,2	789,2	12,9	8,3	9,1	21,6	-16,5
Küprosel	83,0	383,9	639,3	1,1	4,9	7,4	66,5	670,2
Rootsil	483,3	501,7	634,6	6,6	6,5	7,3	26,5	31,3
Ühendkuningriik	368,8	384,6	575,5	5,0	4,9	6,6	49,6	56,0
SRÜ	949,0	810,4	781,8	12,9	10,4	9,0	-3,5	-17,6
Venemaal	795,3	655,3	566,1	10,8	8,4	6,5	-13,6	-28,8
Ukrainal	78,8	85,5	110,9	1,1	1,1	1,3	29,7	40,7
Ülejäänud riigid	916,9	1 264,5	1 168,8	12,5	16,3	13,4	-7,6	27,5
USA	190,4	279,3	253,3	2,6	3,6	2,9	-9,3	33,0
Türgis	52,2	29,9	114,6	0,7	0,4	1,3	283,3	119,5
Hiinal	85,8	93,5	93,6	1,2	1,2	1,1	0,1	9,1
Teenuste import kokku	7 349,4	7 776,5	8 697,0	100,0	100,0	100,0	11,8	18,3

nuste ost Euroopa Liidu riikidest eesotsas Soomega (vt tabelid 14 ja 16). Vähenes veoteenuste ost SRÜst, sealhulgas Venemaalt 24%. Ülejäänud riikide puhul olid suurimad veoteenuste osutajad madala maksumääraga piirkonnad, Hiina ja USA.

Reisiteenuste eksport vähenes aastaga 9% ja import kasvas samal ajal 22% (vt joonis 7). Eesti reisikorraldajad müüsid reisipakette välismaalastele maksumuse järgi 7,5% rohkem kui eelmisel aastal, kuid enamkulutavaid mitmepäevaturiste teenindati 9% vähem. Teenuste eksport kahanes põhiliselt soomlaste arvel

Joonis 5. Veeteenuste konto (mld kr)

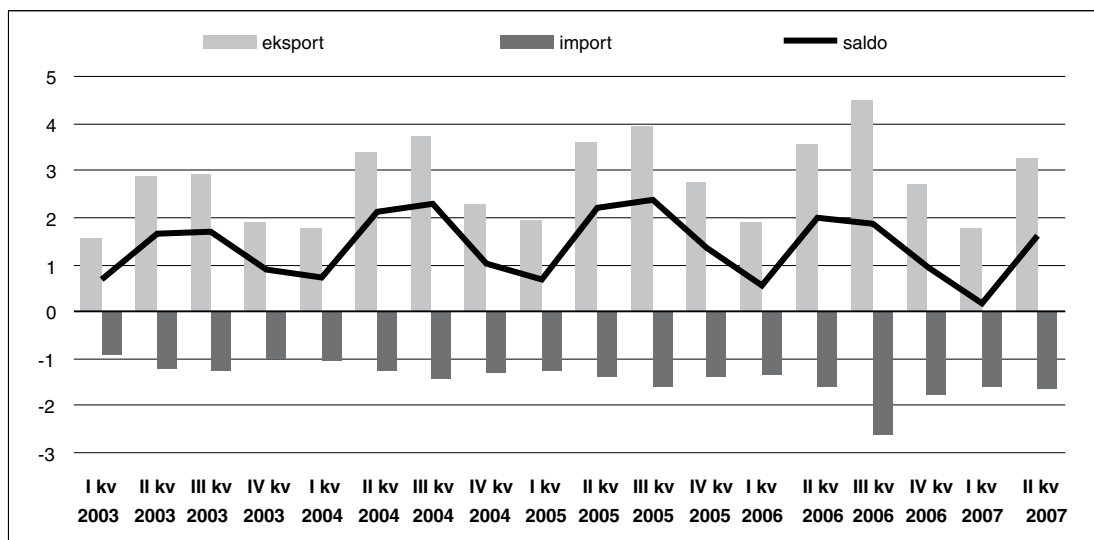
Joonis 6. Veeteenuste struktuur transpordiliigi järgi 2007. aasta II kvartalis (mld kr)

(eelmise aastaga võrreldes 16%). Kui eelnevalt võis oodata Venemaalt pärit turistide arvu vähenemist, siis piiriületused näitasid Venemaalt pärit külaliste arvu kasvu ja ka reisifirmade teenuseid kasutanud turistide arv jäi stabiilseks (vt tabel 17).

Reisiteenuste import kasvas eelmise aastaga võrreldes kiiresti: Eesti reisifirmad müüsid II kvartalis eestlastele 11% rohkem reisipakette kui eelmisel aastal ja rahaliselt oli ostetud reiside maksumuse kasv veelgi suurem

Tabel 16. Veeteenused riikide ühenduste järgi 2007. aasta II kvartalis

	Veeteenuste eksport				Veeteenuste import		
	Maht (mln kr)	Osatähtsus (%)	Muut (%), II kv 2007 / II kv 2006		Maht (mln kr)	Osatähtsus (%)	Muut (%), II kv 2007 / II kv 2006
EL-27	3 650,7	67,5	10,7	EL-27	2 893,9	76,4	18,3
Soome	1 341,0	24,8	24,9	Soome	684,6	18,1	6,7
Ühendkuningriik	476,0	8,8	56,7	Saksamaa	496,4	13,1	28,1
Rootsi	453,1	8,4	6,1	Rootsi	219,2	5,8	9,4
Saksamaa	288,8	5,3	-31,4	Ühendkuningriik	208,9	5,5	93,2
Taani	177,2	3,3	16,1	Läti	205,6	5,4	-3,8
SRÜ	548,0	10,1	22,3	SRÜ	395,9	10,4	-16,6
Venemaa	492,0	9,1	23,8	Venemaa	313,2	8,3	-23,7
Ukraina	40,8	0,8	79,7	Valgevene	41,6	1,1	82,5
Ülejäänud riigid	1 209,9	22,4	59,4	Ülejäänud riigid	500,0	13,2	17,8
Šveits	511,1	9,4	127,4	<i>offshore</i> -piirkonnad	134,2	3,5	39,6
<i>offshore</i> -piirkonnad	293,9	5,4	34,2	Hiina	83,1	2,2	2,8
USA	154,6	2,9	-3,5	USA	81,0	2,1	35,2
Veeteenuste eksport kokku	5 408,6	100,0	20,1	Veeteenuste import kokku	3 789,8	100,0	13,3

Joonis 7. Reisisiteenuste konto (mld kr)

– 66%. Sagedamini külastatud sihtriigid olid Soome (küllastuste arv kasvas 10% ja reisisiteenuste import 6%) ning Rootsi (kasv vastavalt 20% ja 31%). Uued populaarsed sihtriigid on Kreeka, kuhu tehtud küllastuste arv kasvas eelmise aastaga võrreldes 2,9 korda, ja Türgi (2,5 korda).

Tabel 17. Reisisiteenused riikide ühenduste järgi 2007. aasta II kvartalis

	Reisisiteenuste eksport				Reisisiteenuste import		
	Maht (mln kr)	Osatähtsus (%)	Muut (%), II kv 2007 / II kv 2006		Maht (mln kr)	Osatähtsus (%)	Muut (%), II kv 2007 / II kv 2006
EL-27	2 596,9	79,3	-14,4	EL-27	-1 211,2	73,5	12,9
Soome	1 703,2	52,0	-15,8	Soome	-244,9	14,9	5,9
Rootsi	299,0	9,1	6,0	Saksamaa	-160,7	9,8	-26,4
Ühendkuningriik	97,9	3,0	-39,7	Rootsi	-89,7	5,4	31,0
Läti	81,6	2,5	-29,1	Ühendkuningriik	-89,0	5,4	-9,8
SRÜ	449,3	13,7	26,0	SRÜ	-122,7	7,4	12,0
Venemaa	416,6	12,7	27,7	Venemaa	-95,6	5,8	-41,3
Ülejäänud riigid	228,8	7,0	3,3	Ülejäänud riigid	-313,9	19,0	37,5
Norra	69,4	2,1	-4,8	Türgi	-83,6	5,1	173,5
USA	62,1	1,9	-27,2	USA	-61,5	3,7	44,8
				Egiptus	-53,9	3,3	60,5
Teenuste eksport kokku	3 275,0	100,0	-8,5	Teenuste import kokku	-1 647,8	100,0	3,3

Tulu

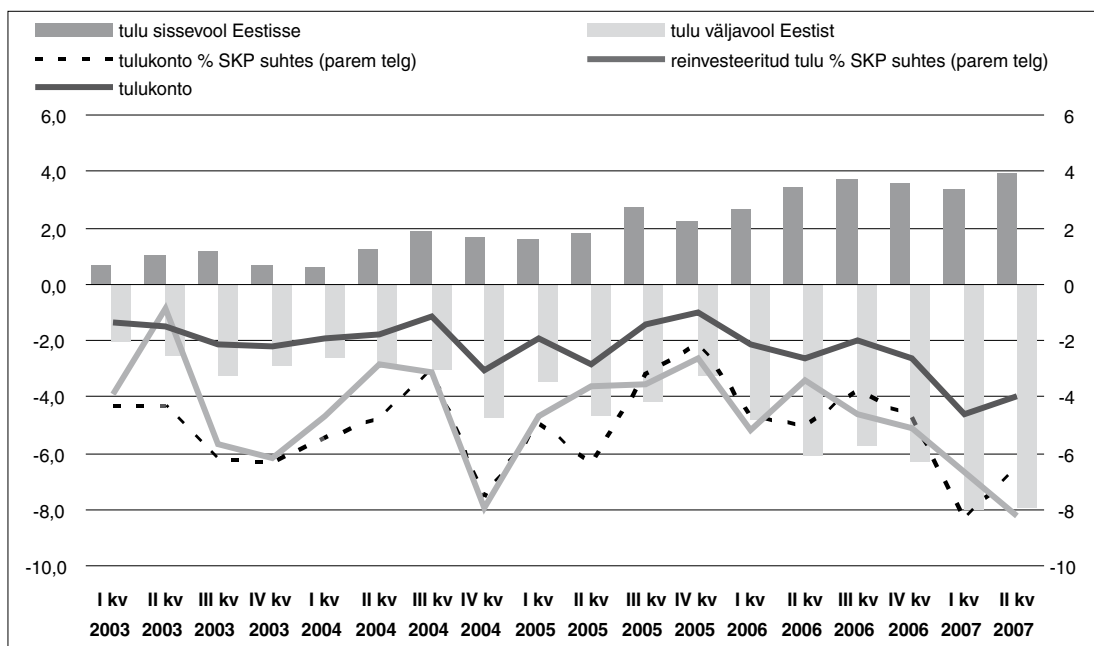
Tulukonto puudujääk suurenes aastataguse perioodiga võrreldes poole võrra ja moodustas 2007. aasta II kvartalis ligi 4 mld krooni ehk 6,5% SKP suhtes (vt tabel 18 ja joonis 8). Puudujäägi suurenemist toetas eelkõige kolmandiku võrra kasvanud investeerimistulu netoväljavool, sh reinvesteeringutulu netoväljavoolu kolmekordistumine. Tööjõutulu puhul oli tegemist netosisseveooluga, investeerimistulu puhul aga netoväljavooluga. Eesti maksebilansi tulukontot mõjutab oluliselt reinvesteeringutulu, millega ei kaasne reaalsel rahaliikumist. Jättes tulukontost välja reinvesteeringutulu (5 mld krooni), oli tulukonto 1 mld kroonise ülejäägiga (vt tabel 19).

Tulu sissevool oli 4 mld krooni, olles nii eelmise aasta sama kvartali kui ka eelmise kvartaliga võrreldes kasvanud 15–17% (vt tabel 20). 88% residentide poolt välismaal teenitud tulust saadi ELi riikidest (vt tabel 21). Tulu sisseveoolust kolmandiku moodustas tööjõutulu ning ülejäänud investeerimistulu. Esimene vähenes aastataguse perioodiga võrreldes 3%, teine aga suurenes neljandiku võrra. Eesti residentid said tööjõutulu põhiliselt Soomes (35% tööjõutulu sisseveoolust), Ühendkuningriigis (21%) ja lirimaal (10%). Investeerimistulu sisseveoolu struktuur muutus märkimisväärselt – nimelt võtsid valdavalt krediitiasutused ja vähemal määral muude sektorite ettevõtted 2007. aasta II kvartalis välja rekordilise summa dividende (üle 3 mld krooni). Sellega kaasnes jaotamata kasumi ehk reinvesteeringutulu vähenemine. Portfelli- ja muudelt investeeringutelt saadud tulu peaaegu kahekordistus – esimene moodustas laekunud tuludest viiendiku ja teine 14%. Residentid teenisid investeerimistulu peamiselt Lätis (27%), Leedus (25%) ning Küprosel (16%). Kolmveerandi residentide investeerimistulust teenisid finantsvahenduse investorid, mõningal määral ka veonduse, laonduse ja side investorid (17%; vt joonis 9).

Tulu väljavool moodustas 7,9 mld krooni, suurenedes 2006. aasta II kvartaliga võrreldes ligi kolmandiku võrra (vt tabel 22). Mitteresidentide poolt Eestis teenitud tulust ligi 90% teenisid Euroopa Liidu riikide residentid. Tulu väljavool toimus valdavalt investeeringutuluna (97%), ülejäänud tööjõutuluna.

Tabel 18. Tulu

	Sissevool		Väljavool		Saldo	
	Maht (mln kr)	Muut võrreldes eelmise perioodiga (%)	Maht (mln kr)	Muut võrreldes eelmise perioodiga (%)	Maht (mln kr)	Muut võrreldes eelmise perioodiga (%)
I kv 2003	678,2	4,9	-2 036,8	-4,9	-1 358,6	-9,2
II kv 2003	1 035,1	34,1	-2 535,0	24,6	-1 499,9	18,8
III kv 2003	1 172,8	-6,0	-3 307,4	51,0	-2 134,5	126,5
IV kv 2003	697,9	-1,1	-2 945,6	23,0	-2 247,7	33,0
2003 kokku	3 584,1	6,3	-10 824,8	23,5	-7 240,7	34,3
I kv 2004	650,8	-4,0	-2 601,8	27,7	-1 951,1	43,6
II kv 2004	1 241,0	19,9	-3 002,1	18,4	-1 761,0	17,4
III kv 2004	1 915,0	63,3	-3 079,7	-6,9	-1 164,7	-45,4
IV kv 2004	1 689,6	142,1	-4 744,3	61,1	-3 054,7	35,9
2004 kokku	5 496,5	53,4	-13 427,9	24,0	-7 931,4	9,5
I kv 2005	1 592,1	144,6	-3 508,2	34,8	-1 916,1	-1,8
II kv 2005	1 838,3	48,1	-4 666,6	55,4	-2 828,2	60,6
III kv 2005	2 757,7	44,0	-4 195,1	36,2	-1 437,4	23,4
IV kv 2005	2 279,7	34,9	-3 307,1	-30,3	-1 027,4	-66,4
2005 kokku	8 467,8	54,1	-15 676,9	16,7	-7 209,1	-9,1
I kv 2006	2 656,9	66,9	-4 816,4	37,3	-2 159,5	12,7
II kv 2006	3 457,2	88,1	-6 072,5	30,1	-2 615,3	-7,5
III kv 2006	3 755,8	36,2	-5 733,7	36,7	-1 977,9	37,6
IV kv 2006	3 613,5	58,5	-6 285,7	90,1	-2 672,2	160,1
2006 kokku	13 483,4	59,2	-22 908,3	46,1	-9 424,9	30,7
I kv 2007	3 394,4	27,8	-8 013,2	66,4	-4 618,8	113,9
II kv 2007	3 959,7	14,5	-7 944,7	30,8	-3 985,0	52,4

Joonis 8. Tulukonto (mld kr)

Tabel 19. Tulu saldo struktuur

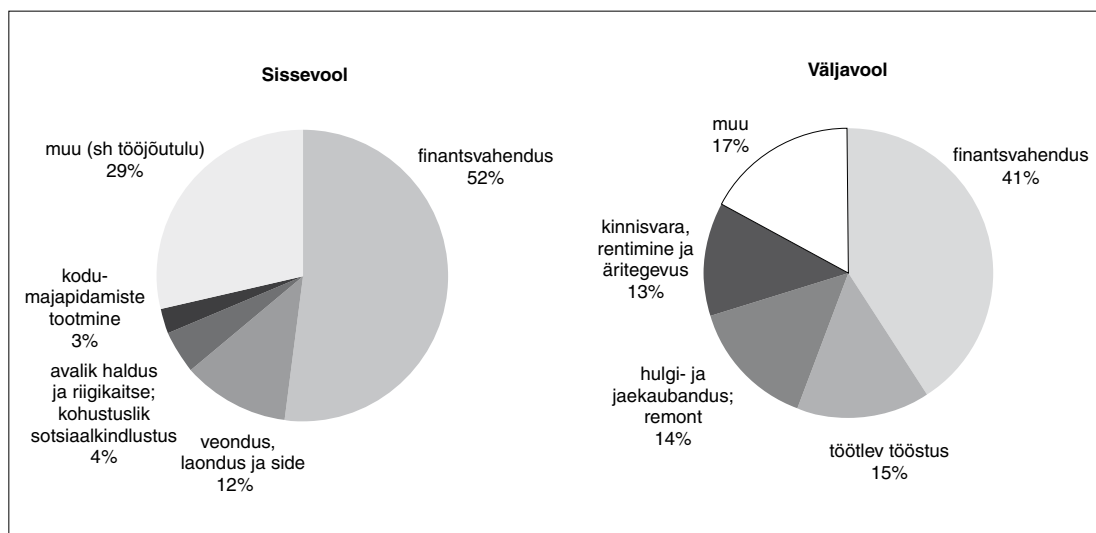
	Maht (mln kr)			Osatähtsus (%)			Muut (%)	
	II kv 2006	I kv 2007	II kv 2007	II kv 2006	I kv 2007	II kv 2007	II kv 2007 / I kv 2007	II kv 2007 / II kv 2006
Tööjõutulu	1 038,7	894,9	958,5	-39,7	-19,4	-24,1	7,1	-7,7
Investeerimistulu	-3 654,0	-5 513,6	-4 943,4	139,7	119,4	124,1	-10,3	35,3
Tulu otseinvesteeringutelt	-3 197,1	-4 391,6	-4 062,9	122,2	95,1	102,0	-7,5	27,1
tulu aktsia- või osakapitalilt	-3 061,3	-4 195,4	-3 822,8	117,1	90,8	95,9	-8,9	24,9
reinvesteeritud tulu	-1 748,6	-3 660,6	-5 006,7	66,9	79,3	125,6	36,8	186,3
dividendid	-1 312,7	-534,8	1 183,9	50,2	11,6	-29,7	-321,4	-190,2
tulu võlgadelt (intressid)	-135,9	-196,2	-240,1	5,2	4,2	6,0	22,4	76,7
Tulu portfelliinvesteeringutelt	45,0	-594,8	-277,5	-1,7	12,9	7,0	-53,3	-716,7
Tulu muudelt investeeringutelt	-501,8	-527,2	-603,0	19,2	11,4	15,1	14,4	20,2
Tulukonto kokku	-2 615,3	-4 618,8	-3 985,0	100,0	100,0	100,0	-13,7	52,4

Tabel 20. Tulu sissevool Eestisse

	Maht (mln kr)			Osatähtsus (%)			Muut (%)	
	II kv 2006	I kv 2007	II kv 2007	II kv 2006	I kv 2007	II kv 2007	II kv 2007 / I kv 2007	II kv 2007 / II kv 2006
Tööjõutulu	1 248,8	1 120,2	1 212,5	36,1	33,0	30,6	8,2	-2,9
Investeerimistulu	2 208,4	2 274,2	2 747,3	63,9	67,0	69,4	20,8	24,4
Tulu otseinvesteeringutelt	1 461,9	1 181,9	1 389,0	42,3	34,8	35,1	17,5	-5,0
tulu aktsia- või osakapitalilt	1 389,1	1 051,6	1 258,5	40,2	31,0	31,8	19,7	-9,4
reinvesteeritud tulu	1 088,6	997,6	-1 852,3	31,5	29,4	-46,8	-285,7	-270,2
dividendid	300,5	53,9	3 110,8	8,7	1,6	78,6	5 671,4	935,2
tulu võlgadelt (intressid)	72,8	130,3	130,6	2,1	3,8	3,3	0,2	79,4
Tulu portfelliinvesteeringutelt	463,2	631,8	799,5	13,4	18,6	20,2	26,5	72,6
Tulu muudelt investeeringutelt	283,4	460,6	558,8	8,2	13,6	14,1	21,3	97,2
Tulu sissevool kokku	3 457,2	3 394,4	3 959,7	100,0	100,0	100,0	16,7	14,5

Tabel 21. Tulu riikide ühenduste järgi 2007. aasta II kvartalis

	Sissevool				Väljavool		
	Maht (mln kr)	Osatähtsus (%)	Muut (%), II kv 2007 / II kv 2006		Maht (mln kr)	Osatähtsus (%)	Muut (%), II kv 2007 / II kv 2006
EL-27	3 497,2	88,3	3,4	EL-27	7 058,0	88,8	33,5
Läti	841,5	21,3	24,8	Rootsi	3 094,9	39,0	54,9
Leedu	705,8	17,8	17,4	Soome	1 833,5	23,1	15,3
Ühendkuningriik	457,6	11,6	60,2	Ühendkuningriik	727,3	9,2	86,8
Küpros	431,1	10,9	38,1	Holland	375,8	4,7	150,1
SRÜ	213,2	5,4	-195,6	SRÜ	166,3	2,1	-13,2
Venemaa	222,8	5,6	-195,3	Venemaa	124,8	1,6	-25,1
Valgevene	-28,1	-0,7	713,2	Ukraina	30,4	0,4	39,4
Muud	249,3	6,3	45,4	Muud	720,4	9,1	21,1
USA	120,2	3,0	10,9	USA	123,9	1,6	25,3
offshore-piirkonnad	31,3	0,8	-67,8	offshore-piirkonnad	275,2	3,5	-7,3
Tulu sissevool kokku	3 959,7	100,0	14,5	Tulu väljavool kokku	7 944,7	100,0	30,8

Joonis 9. Tulu sisse- ja väljavool tegevusalati 2007. aasta II kvartalis

Tabel 22. Tulu väljavool Eestist

	Maht (mln kr)			Osatähtsus (%)			Muut (%)	
	II kv 2006	I kv 2007	II kv 2007	II kv 2006	I kv 2007	II kv 2007	II kv 2007 / I kv 2007	II kv 2007 / II kv 2006
Tööjõutulu	210,1	225,3	254,0	3,5	2,8	3,2	12,7	20,9
Investeermistulu	5 862,4	7 787,9	7 690,7	96,5	97,2	96,8	-1,2	31,2
Tulu otseinvesteeringutelt	4 659,0	5 573,4	5 451,9	76,7	69,6	68,6	-2,2	17,0
tulu aktsia- või osakapitalilt	4 450,4	5 247,0	5 081,3	73,3	65,5	64,0	-3,2	14,2
reinvesteeritud tulu	2 837,2	4 658,3	3 154,4	46,7	58,1	39,7	-32,3	11,2
dividendid	1 613,2	588,7	1 926,9	26,6	7,3	24,3	227,3	19,4
tulu võlgadelt (intressid)	208,6	326,5	370,6	3,4	4,1	4,7	13,5	77,7
Tulu portfelliinvesteeringutelt	418,2	1 226,7	1 077,0	6,9	15,3	13,6	-12,2	157,5
Tulu muudelt investeeringutelt	785,2	987,8	1 161,8	12,9	12,3	14,6	17,6	48,0
Tulu väljavool kokku	6 072,5	8 013,2	7 944,7	100,0	100,0	100,0	-0,9	30,8

Eestis teenitud tööjõutulu suurenes viiendiku ning investeerimistulu ligi kolmandiku võrra. Eestis teenitud tööjõult põhiliselt Soome (34%), Venemaa (17%) ja Rootsi (15%) residentid.

Mitteresidentide Eestis teenitud investeerimistulus moodustas suurema osa otseinvesteeringutulu (71%). Teisele kvartalile iseloomulikult võeti välja ka dividende – 2 mld krooni. Oluliselt kasvas ka mitteresidentide Eestisse paigutatud portfelli- ja muudelt investeeringutelt saadud tulu – vastavalt 2,6 korda ja 48%. Eestis teenitud investeerimistulus hõlmas portfelliinvesteeringutulu 14% ja muu investeeringutulu 15%. Eestis teenitud investeeringutelt põhiliselt Rootsi (40%) ja Soome (23%) investorid, väiksemal määral ka Ühendkuningriigi investorid (9%). Peamised tegevusalad, kus mitteresidentid Eestis tulu teenisid, olid finantsvahendus (42%), töötlev tööstus (15%), hulgi- ja jaekaubandus (15%) ning kinnisvara, rentimine ja äritegevus (13%).

Jooksev- ja kapitaliülekanded³

Jooksevülekannete konto oli 2007. aasta II kvartalis 0,7 mld kroonise ülejäägiga, jäädes aastataguse perioodiga võrreldes samasse suurusjärku (vt tabel 23). Jooksevülekannetena tuli raha Eestisse 1,8 mld krooni, mis jagunes valitsemissektori ja muude sektorite vahel. Valitsemissektorile laekunud ülekanded moodustasid 41% jooksevülekannetest ja koosnesid Euroopa Liidu struktuurifondide eraldistest ning käibe-, tulu- ja sotsiaalmaksu laekumistest mitteresidentidelt. Muudele sektoritele laekus miljard krooni, sellest 42% olid välisabi ülekanded Euroopa Komisjonist ning 13% laekunud trahvid ja kahjutasud. Jooksevülekannete väljavool oli 1,1 mld krooni, sellest 43% lähetas valitsemissektor ja ülejäänud muud sektorid. Valitsemissektori ülekannetest 80% moodustas Eesti riigi finantskohustus Euroopa Liidu eelarve ees, ülejäänud oli peamiselt käibemaksu tagastamine. Muude sektorite ülekandeid tehti samuti põhiliselt Euroopa Liidu riikidesse. Suuremad rahasaajad olid Soome, Saksamaa, Ühendkuningriik ja Rootsi.

Kapitaliülekannete ülejääk oli 0,7 mld krooni, ületades 2006. aasta II kvartali näitajat kahekordselt. Eestisse tehtud kapitaliülekanded koosnesid põhiliselt Euroopa Liidu toetustest valitsemissektorile mitmesuguste infrastruktuuriobjektide rajamiseks.

Tabel 23. Jooksev- ja kapitaliülekanded riikide ühenduste järgi (mln kr)

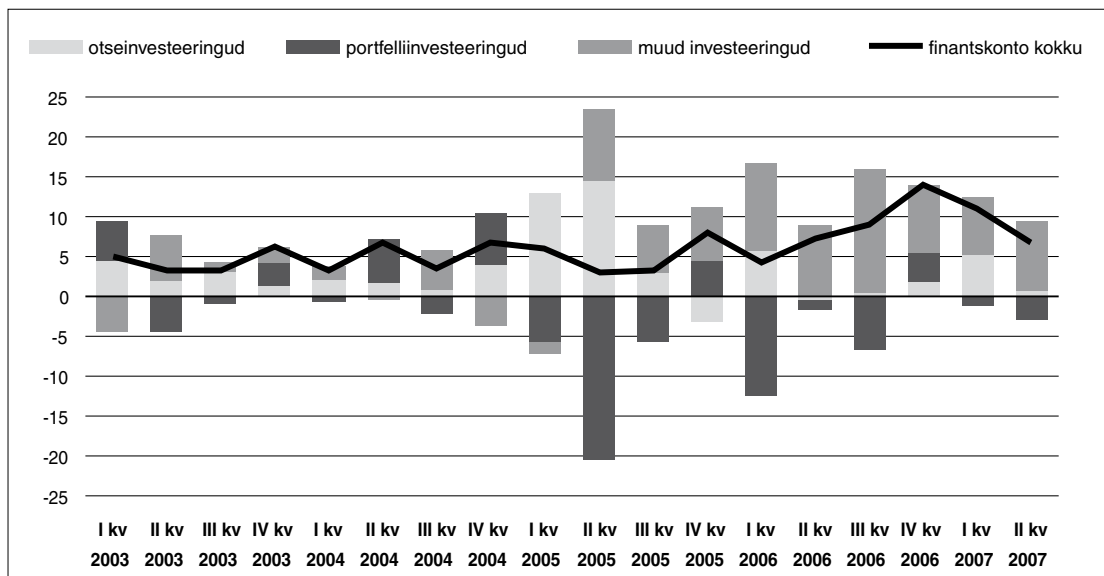
	Saadud			Makstud			Saldo		
	II kv 2006	I kv 2007	II kv 2007	II kv 2006	I kv 2007	II kv 2007	II kv 2006	I kv 2007	II kv 2007
Jooksevülekanded	1 872,5	1 463,3	1 762,6	1 347,2	1 695,1	1 110,7	525,3	-231,8	652,0
valitsemissektor	855,0	577,9	724,1	672,0	962,4	482,6	183,0	-384,5	241,5
EL-27	825,3	533,7	602,3	664,1	937,0	454,9	161,2	-403,3	147,4
SRÜ	18,1	11,6	25,9	1,2	1,5	2,4	16,9	10,2	23,5
ülejäanud riigid	11,5	32,5	95,9	6,7	23,9	25,3	4,9	8,6	70,6
muud sektorid	1 017,5	885,4	1 038,5	675,2	732,7	628,1	342,3	152,7	410,4
EL-27	791,7	653,3	785,5	540,3	619,6	531,9	251,4	33,7	253,5
SRÜ	124,2	126,9	167,1	37,1	33,4	34,8	87,1	93,5	132,3
ülejäanud riigid	101,6	105,2	85,9	97,8	79,7	61,4	3,9	25,5	24,5
Kapitaliülekanded	404,0	400,1	715,5	62,1	39,3	19,6	341,9	360,7	695,9
valitsemissektor	161,4	236,9	705,3	0,1	0,1	0,0	161,3	236,8	705,3
muud sektorid	242,6	163,2	10,2	62,0	39,2	19,6	180,6	124,0	-9,4

³ Kuigi kapitaliülekanded kuuluvad IMFi meetodika kohaselt kapitali- ja finantskonto koosseisu, on neid käesolevas analüüsis käsitletud koos jooksevülekannetega. Euroopa Liidu struktuurifondidest Eestile osutatud välisabi jaotamine jooksev- ja kapitaliülekanneteks ei ole selgelt eristatav ja tugineb seetõttu Rahandusministeeriumi ja Põllumajandusministeeriumi ning Eesti Panga ekspertide hinnangutele (vastavalt struktuurifondide sihtotstarbele).

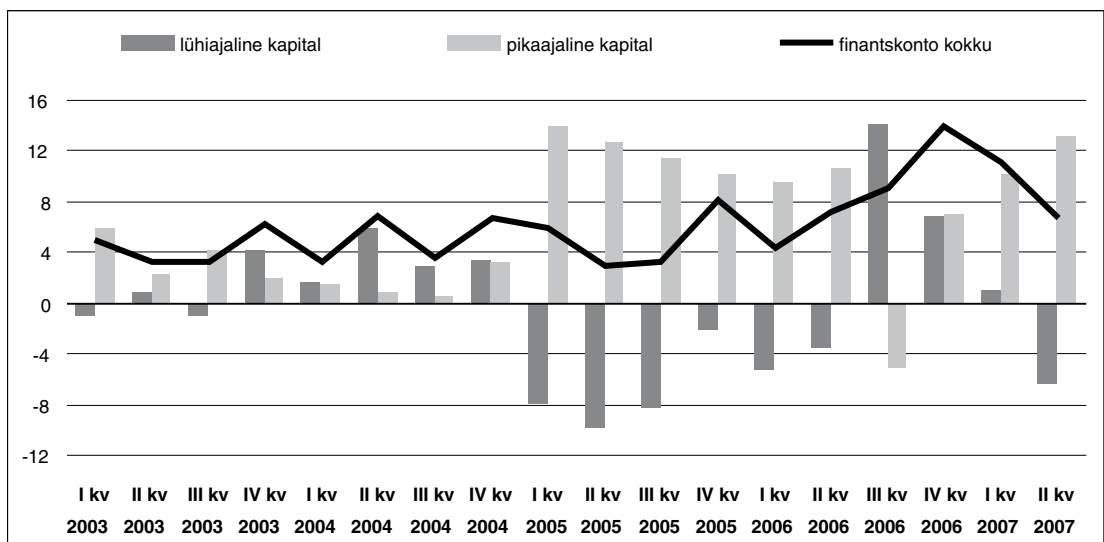
FINANTSKONTO

Finantskonto⁴ ülejääk moodustas 2007. aasta II kvartalis 6,7 miljardit krooni. Väliskapitali sissevool toimus põhiliselt muu investeeringukapitalina.

Finantskonto struktuurist annavad liikide ja tähtaegade järgi ülevaate joonised 10 ja 11.

Joonis 10. Muutused välisinvesteeringukapitali voogude struktuuris (mld kr)

Joonis 11. Finantskonto tähtajaline struktuur (mld kr)

⁴ Reservarata.

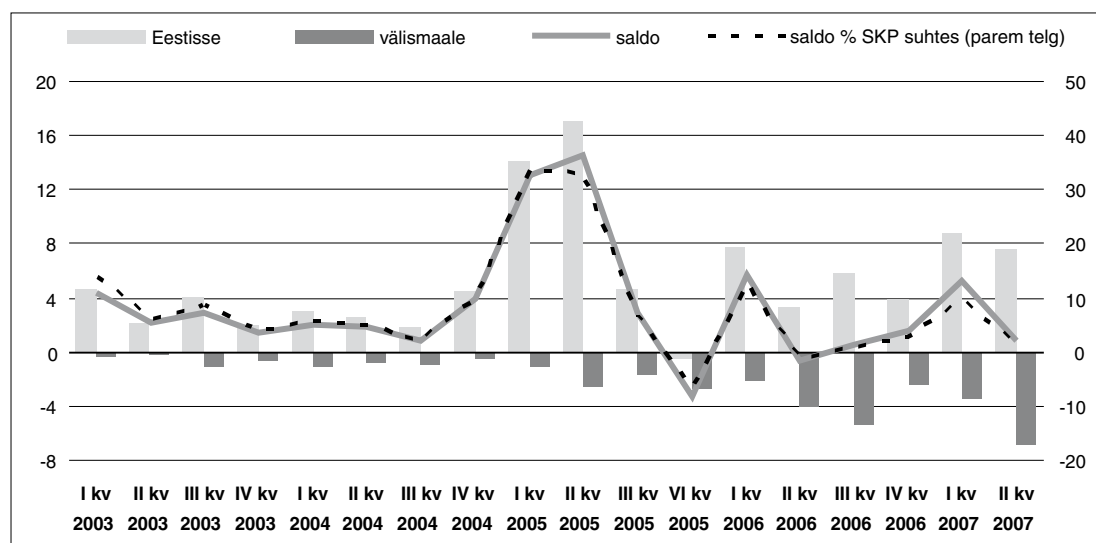
Otseinvesteeringud

Otseinvesteeringute saldo kujunes 2007. aasta II kvartalis 0,9 mld krooni ulatuses positiivseks, moodustades 13% finantskonto ülejäägist. Mitteresidendid investeerisid Eestisse 7,7 mld krooni ja Eesti otseinvesteeringud välismaal kasvasid 6,8 mld krooni võrra (vt joonis 12).

Eestisse tehtud otseinvesteeringute sissevool jäi eelmise kvartali tasemest vaid miljardi võrra väiksemaks. Eelmise aasta sama perioodiga võrreldes oli kasv aga enam kui kahekordne. Kolmandik otseinvesteeringutest paigutati aktsia- või osakapitali, mille kasv oli varasema kahe aastaga võrreldes märkimisväärselt suur. Kuna omanikutulu võetakse tavaliselt välja II kvartalis, siis aasta lõikes jäi reinvesteeritud tulu kasv väiksemaks. Suurimad kasumid teeniti finantsvahenduse (1,8 mld), tööstuse (0,9 mld) ja kaubanduse valdkonnas (0,8 mld krooni). Muu otseinvesteeringukapitali puhul kasvasid nii nõuded kui ka kohustused. Välismaise osalusega tütar- ja sidusettevõtjate lühiajalise laenu nõuded kasvasid 2 mld krooni ja pikaajalise laenu kohustused välismaiste investorite ees 3 mld krooni võrra. Nii nagu I kvartalis, oli ka II kvartalis kodumaiste äriühingute võlgnevuse suurenemises märkimisväärne osa krediitiasutuste allutatud laenudel (vt tabelid 24 ja 25).

Enam kui kaks kolmandikku kasvasid Rootsi ja Soome otseinvesteeringud. Oluliselt suurenes ka Taani (18%) ja Venemaaga (11%) seotud ettevõtete investeeringute maht. Ligi kaks kolmandiku otseinvesteeringute sissevoolust läks finantsvahendusse, tööstuses suurenesid välismaised investeeringud 19% ja kaubanduses 11%. Euroopa Liidu liikmesmaade tehtud investeeringud oli 7 mld krooni, mis moodustas 92% kogu otseinvesteeringute sissevoolust (vt joonised 13 ja 14 ning tabel 26).

Otseinvesteeringud välismaale kujunesid senise maksebilansi koostamise ajaloo suurimaiks. Oma kapitali investeeringud kasvasid 4,8 mld krooni võrra, kusjuures 6,7 mld krooni võrra suurendati tütar- ja sidusettevõtjate aktsia- või osakapitali ning 1,9 mld võrra vähenes omanikutulu väljavõtmise tõttu osanikele kuuluv jaotamata kasum. Tütar- ja sidusettevõtete võlad kasvasid 1,7 mld krooni võrra, millest suurema

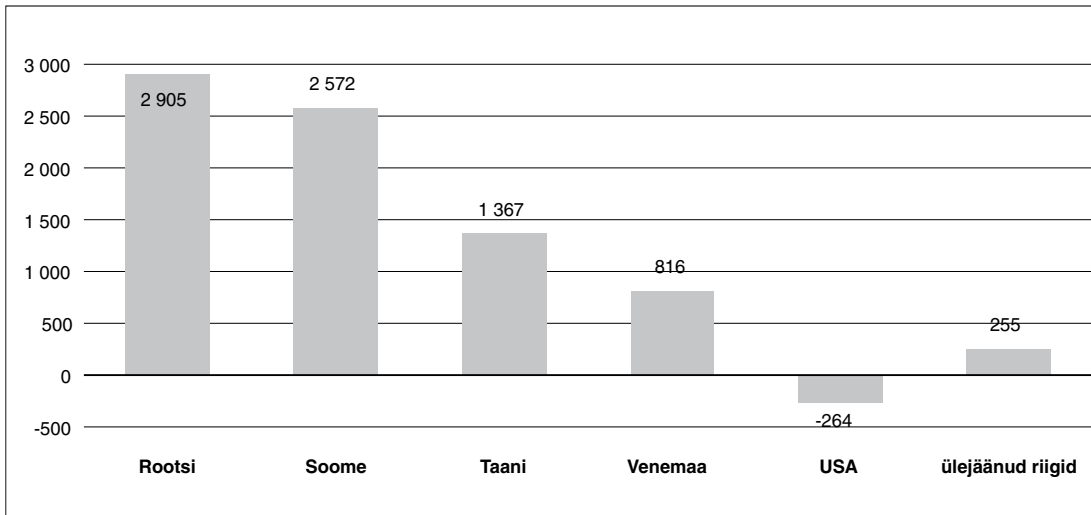
Joonis 12. Otseinvesteeringud (mld kr)

Tabel 24. Eestisse tehtud otseinvesteeringute struktuur

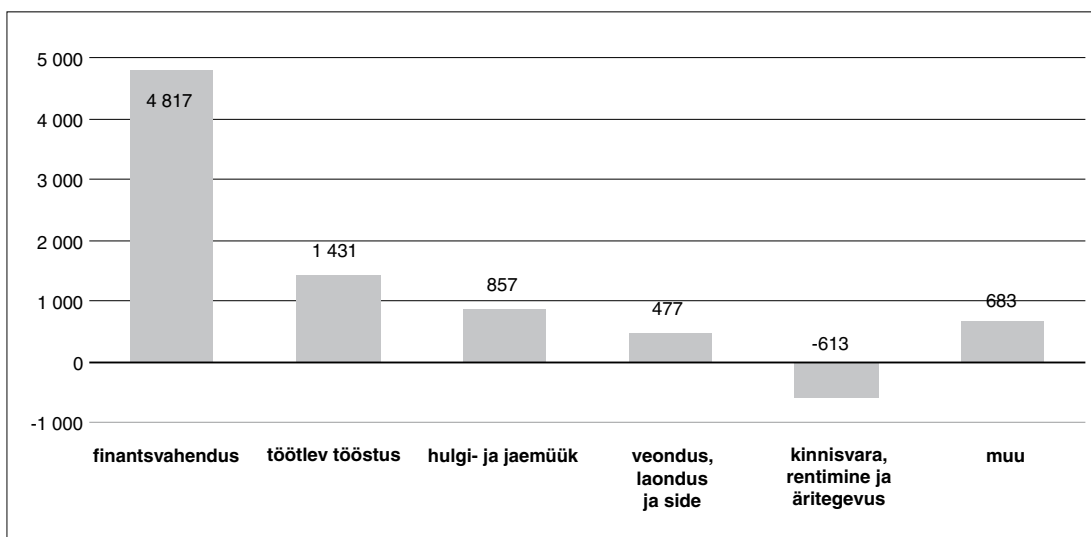
	Aksia- või osakapital		Reinvesteeritud tulu		Muu kapital				Otseinvesteeringud Eestisse kokku	
	Maht (mln kr)	Osatähtsus (%)	Maht (mln kr)	Osatähtsus (%)	Nõuded		Kohustused		Maht (mln kr)	Osatähtsus (%)
					Maht (mln kr)	Osatähtsus (%)	Maht (mln kr)	Osatähtsus (%)		
I kv 2003	2 320,8	49,7	1 299,8	27,8	-207,0	-4,4	1 259,1	26,9	4 672,7	100,0
II kv 2003	596,5	27,2	429,9	19,6	-167,7	-7,6	1 333,8	60,8	2 192,6	100,0
III kv 2003	1 799,7	44,4	2 474,1	61,1	-569,9	-14,1	346,4	8,6	4 050,3	100,0
IV kv 2003	612,9	31,4	2 202,9	113,0	-389,5	-20,0	-476,7	-24,4	1 949,7	100,0
2003 kokku	5 329,9	41,4	6 406,7	49,8	-1 334,0	-10,4	2 462,7	19,1	12 865,3	100,0
I kv 2004	1 075,1	35,1	1 728,9	56,4	-682,1	-22,2	944,8	30,8	3 066,7	100,0
II kv 2004	1 669,3	62,4	534,7	20,0	-775,4	-29,0	1 245,9	46,6	2 674,5	100,0
III kv 2004	695,7	38,2	2 075,9	113,9	-729,9	-40,0	-219,0	-12,0	1 822,7	100,0
IV kv 2004	1 198,5	26,3	3 642,5	79,8	733,4	16,1	-1 010,3	-22,1	4 564,2	100,0
2004 kokku	4 638,6	38,2	7 982,1	65,8	-1 454,0	-12,0	961,5	7,9	12 128,1	100,0
I kv 2005	12 634,1	89,4	2 181,9	15,4	-875,4	-6,2	191,6	1,4	14 132,2	100,0
II kv 2005	15 099,2	88,4	1 257,7	7,4	-450,3	-2,6	1 166,3	6,8	17 072,9	100,0
III kv 2005	306,5	6,6	2 913,5	63,1	-679,5	-14,7	2 080,2	45,0	4 620,8	100,0
IV kv 2005	-80,6	14,6	1 858,4	-337,4	-8,9	1,6	-2 319,8	421,2	-550,8	100,0
2005 kokku	27 959,3	79,3	8 211,5	23,3	-2 014,0	-5,7	1 118,3	3,2	35 275,1	100,0
I kv 2006	1 146,6	14,7	3 239,7	41,6	-431,2	-5,5	3 833,0	49,2	7 788,2	100,0
II kv 2006	291,8	8,6	2 837,2	84,1	-877,4	-26,0	1 122,8	33,3	3 374,4	100,0
III kv 2006	821,7	14,1	3 867,5	66,3	-680,4	-11,7	1 825,7	31,3	5 834,4	100,0
IV kv 2006	43,0	1,1	4 311,6	108,2	-2 476,6	-62,2	2 106,7	52,9	3 984,8	100,0
2006 kokku	2 303,2	11,0	14 256,0	67,9	-4 465,5	-21,3	8 888,2	42,4	20 981,8	100,0
I kv 2007	811,4	9,2	4 658,3	53,1	-381,8	-4,3	3 691,5	42,0	8 779,4	100,0
II kv 2007	2 577,1	33,7	3 154,4	41,2	-1 629,8	-21,3	3 549,1	46,4	7 650,9	100,0

Tabel 25. Laenukapitali nõuded ja kohustused välismaise otseinvesteeriija suhtes (mln kr)

	Nõuded				Kohustused			
	Pikaajalised		Lühiajalised		Pikaajalised		Lühiajalised	
	Andmine	Tagastamine	Andmine	Tagastamine	Saamine	Tagastamine	Saamine	Tagastamine
I kv 2003	68,8	69,9	98,3	79,7	816,3	418,8	858,2	444,3
II kv 2003	97,0	75,1	321,8	195,9	1 044,2	509,4	1 354,0	1 336,8
III kv 2003	84,5	48,1	258,0	50,1	1 943,9	501,4	400,5	1 420,5
IV kv 2003	158,1	53,2	332,6	173,0	1 351,2	1 237,5	408,1	525,3
2003 kokku	408,4	246,3	1 010,7	498,7	5 155,6	2 667,1	3 020,9	3 726,9
I kv 2004	120,6	76,7	480,1	148,1	842,6	718,4	636,0	320,6
II kv 2004	189,2	105,7	528,8	220,4	1160	1004,9	670,3	289,3
III kv 2004	72,8	37,4	342,2	293,3	1285,2	1401,2	949,5	723,9
IV kv 2004	110,1	151,3	422,9	200,3	1 313,5	1 757,7	835,9	863,4
2004 kokku	492,7	371,2	1 774,1	862,1	4 601,5	4 882,2	3 091,7	2 197,2
I kv 2005	315,7	162,5	431,5	213,4	1 620,1	2 118,0	1 404,3	917,8
II kv 2005	213,3	115,9	373,2	306,4	1 174,3	1 111,9	1 294,0	1 089,4
III kv 2005	336,1	81,0	688,3	340,1	2 854,9	1 160,5	1 363,2	1 198,3
IV kv 2005	409,1	143,0	797,5	553,5	2 239,7	2 581,7	951,1	1 422,9
2005 kokku	1 274,3	502,5	2 290,6	1 413,4	7 889,0	6 972,1	5 012,7	4 628,4
I kv 2006	410,8	85,2	690,9	674,5	5 276,3	967,8	432,9	906,1
II kv 2006	473,5	93,1	653,4	601,4	2 203,0	1 616,0	714,0	842,1
III kv 2006	317,8	62,8	709,6	458,2	3 345,3	1 518,4	1 160,3	1 021,7
IV kv 2006	919,5	368,8	1 669,8	855,2	2 332,5	2 045,2	1 808,0	621,4
2006 kokku	2 121,6	609,9	3 723,7	2 589,2	13 157,0	6 147,4	4 115,2	3 391,2
I kv 2007	732,5	231,8	1 032,2	1 347,4	6 404,4	2 818,9	1 190,7	925,8
II kv 2007	673,4	255,4	2 724,0	869,2	4 274,8	1 315,3	1 525,7	1 539,3

Joonis 13. Eestisse tehtud otseinvesteeringud riigiti 2007. aasta II kvartalis (mln kr)

Joonis 14. Eestisse tehtud otseinvesteeringud tegevusalati 2007. aasta II kvartalis (mln kr)

Tabel 26. Otseinvesteeringud Eestisse riikide ühenduste järgi

	Maht (mln kr)		Osatähtsus (%)		Muut (%)
	I kv 2007	II kv 2007	I kv 2007	II kv 2007	II kv 2007 / I kv 2007
EL-27	8 946,4	7 005,6	101,9	91,6	-21,7
SRÜ	-501,3	842,3	-5,7	11,0	-268,0
Ülejäänud riigid	334,3	-197,0	3,8	-2,6	-158,9
Kokku	8 779,4	7 650,9	100,0	100,0	-12,9

Tabel 27. Välismaale tehtud otseinvesteeringute struktuur

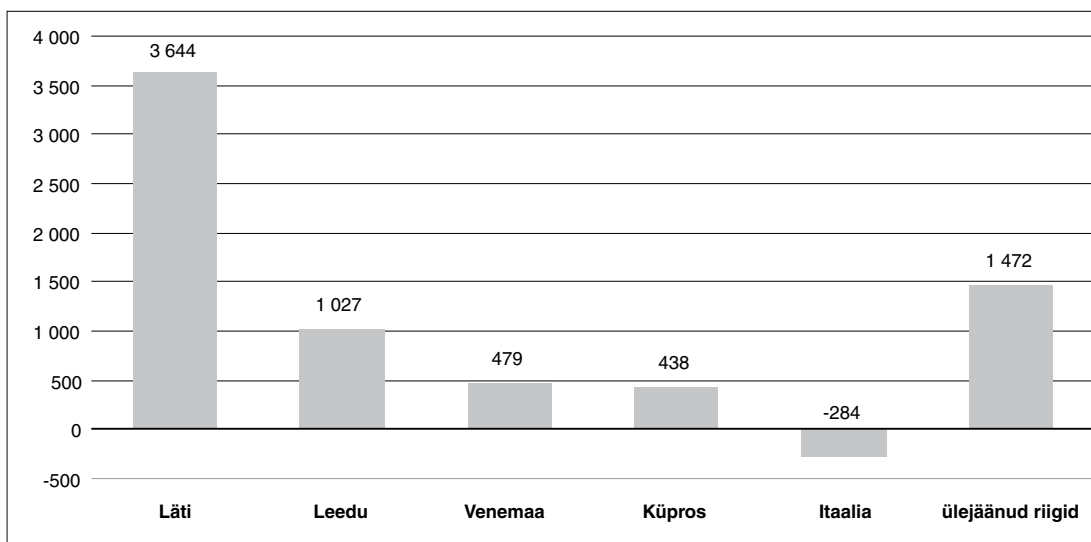
	Aksia- või osakapital		Reinvesteeritud tulu		Muu kapital				Otseinvesteeringud välismaale kokku	
	Osatähtsus (%)	Maht (mln kr)	Osatähtsus (%)	Maht (mln kr)	Nõuded		Kohustused		Osatähtsus (%)	Osatähtsus (%)
					Osatähtsus (%)	Maht (mln kr)	Osatähtsus (%)	Maht (mln kr)		
I kv 2003	-80,7	29,4	-72,0	26,2	-193,2	70,4	71,6	-26,1	-274,3	100,0
II kv 2003	111,9	-51,2	-134,2	61,4	-321,8	147,3	125,7	-57,6	-218,4	100,0
III kv 2003	-282,9	26,3	-528,1	49,1	-228,7	21,3	-35,0	3,3	-1 074,7	100,0
IV kv 2003	-808,3	138,9	-7,1	1,2	97,9	-16,8	135,7	-23,3	-581,9	100,0
2003 kokku	-1 060,0	49,3	-741,4	34,5	-645,8	30,0	297,9	-13,9	-2 149,2	100,0
I kv 2004	-102,8	10,2	-67,0	6,6	-804,0	79,8	-34,1	3,4	-1 007,9	100,0
II kv 2004	-1 458,4	174,8	526,5	-63,1	112,6	-13,5	-15,3	1,8	-834,5	100,0
III kv 2004	-508,9	51,5	-927,3	93,8	92,3	-9,3	354,9	-35,9	-988,9	100,0
IV kv 2004	-105,2	18,9	-451,9	81,1	165,0	-29,6	-165,2	29,6	-557,3	100,0
2004 kokku	-2 175,2	64,9	-919,6	27,1	-434,2	12,8	140,3	-4,1	-3 388,6	100,0
I kv 2005	-423,5	41,2	-361,8	35,2	-206,0	20,0	-37,2	3,6	-1 028,5	100,0
II kv 2005	-2 570,5	100,5	351,1	-13,7	-457,8	17,9	118,9	-4,6	-2 558,3	100,0
III kv 2005	-441,4	26,4	-1 306,7	78,2	-88,7	5,3	165,6	-9,9	-1 671,2	100,0
IV kv 2005	-1 719,9	64,1	-617,3	23,0	-389,1	14,5	44,7	-1,7	-2 681,5	100,0
2005 kokku	-5 155,3	64,9	-1 934,7	24,4	-1 141,6	14,4	292,0	-3,7	-7 939,6	100,0
I kv 2006	-366,6	17,9	-856,5	41,8	-855,3	41,7	27,6	-1,3	-2 050,9	100,0
II kv 2006	-2 071,9	52,0	-1 088,6	27,3	-1 059,6	26,6	238,1	-6,0	-3 982,1	100,0
III kv 2006	-2 897,8	54,4	-1 412,5	26,5	-1 386,2	26,0	373,0	-7,0	-5 323,5	100,0
IV kv 2006	-540,6	23,0	-1 413,4	60,1	-518,3	22,0	121,6	-5,2	-2 350,7	100,0
2006 kokku	-5 876,9	42,9	-4 771,1	34,8	-3 819,4	27,9	760,3	-5,5	-13 707,1	100,0
I kv 2007	-1 289,8	37,0	-997,6	28,6	-1 365,9	39,2	164,7	-4,7	-3 488,6	100,0
II kv 2007	-6 670,1	98,4	1 852,3	-27,3	-1 652,9	24,4	-305,3	4,5	-6 776,0	100,0

Tabel 28. Laenukapitali nõuded ja kohustused välismaise tütar-/sidusettevõtja suhtes (mln kr)

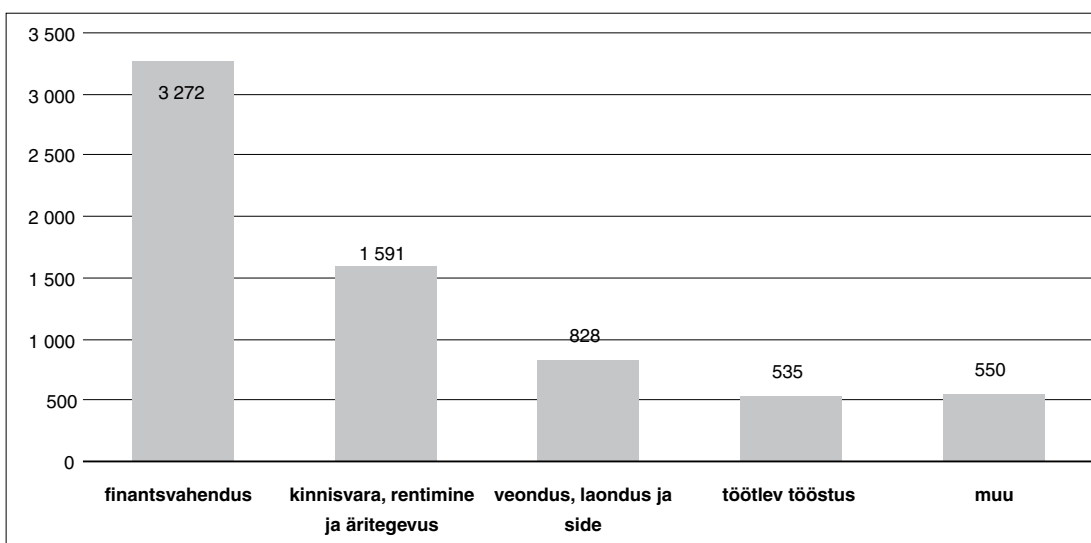
	Nõuded				Kohustused			
	Pikaajalised		Lühiajalised		Pikaajalised		Lühiajalised	
	Andmine	Tagastamine	Andmine	Tagastamine	Saamine	Tagastamine	Saamine	Tagastamine
I kv 2003	244,9	62,1	54,7	107,5	1,3	1,2	8,4	5,8
II kv 2003	233,3	73,8	131,7	78,4	1,5	0	38,4	22,1
III kv 2003	220,0	102,1	103,3	229,1	0,5	4,6	0,2	49,1
IV kv 2003	408,9	478,6	182,4	88,8	0,8	5,8	37,3	21,7
2003 kokku	1 107,1	716,6	472,1	503,8	4,0	11,6	84,2	98,8
I kv 2004	171,2	180,1	86,2	59,9	0,3	3,3	7,3	12,2
II kv 2004	212,9	575,3	444,8	37,8	7,8	25,2	15,8	17,5
III kv 2004	134,5	193,2	122,1	91	3,5	0,9	1,6	6,3
IV kv 2004	416,3	283,9	299,2	180,2	6,3	31,9	3,2	1,2
2004 kokku	934,9	1 232,5	952,4	368,9	17,9	61,3	27,9	37,1
I kv 2005	239,7	303,9	220,2	82,3	30,5	4,7	1,4	0,9
II kv 2005	378,6	195,8	649,7	312,3	29,7	2,5	2,2	7,9
III kv 2005	582,3	659,5	516,6	387,0	44,3	13,2	58,9	0,5
IV kv 2005	941,2	329,5	324,0	325,8	5,2	40,4	42,4	15,6
2005 kokku	2 141,8	1 488,6	1 710,6	1 107,4	109,6	60,7	104,9	25,0
I kv 2006	767,4	500,5	329,0	482,7	78,8	20,4	2,1	0,4
II kv 2006	864,3	269,5	340,9	523,4	0,6	51,4	2,9	0,4
III kv 2006	2 431,7	527,2	276,8	267,1	20,3	20,5	9,4	4,0
IV kv 2006	1 331,8	1 074,9	598,9	352,9	18,9	20,3	132,6	15,7
2006 kokku	5 395,2	2 372,1	1 545,6	1 626,1	118,6	112,7	147,0	20,5
I kv 2007	1 050,6	146,8	267,3	286,9	13,9	24,5	59,6	30,0
II kv 2007	1 470,7	947,5	592,7	234,2	2,8	67,2	163,2	12,9

osa moodustasid võlgnevused kaupade ja teenuste eest. Pikaajaliste laenuõuete seis suurenes 0,5 mld krooni võrra ning suurimad netolaenuandjad olid endiselt kinnisvara, rentimise ja muu äritegevusega seotud ettevõtted. Eesti omanike kohustused tütar- ja sidusettevõtjate ees vähenesid 0,3 mld krooni võrra ning olid, nii nagu nõudedki, peamiselt seotud kaubanduskrediidiga (vt tabelid 27 ja 28).

Enam kui pool otseinvesteeringute väljavoolust läks Lätti. Leedus kasvasid Eesti investeeringud 15% ning Venemaal ja Soomes 7%. Suurimad investeeringud tegi rahandusvaldkond (48%), millele järgnesid kinnisvara, rentimise ja muu äritegevuse (24%), veonduse, laonduse ja side (12%) ning töötleva tööstuse (8%) ettevõtted. 87% väljavoolust jäi Euroopa Liitu ja 10% läks SRÜsse (vt joonised 15 ja 16 ning tabel 29).

Joonis 15. Välismaale tehtud otseinvesteeringud riigiti 2007. aasta II kvartalis (mln kr)

Joonis 16. Välismaale tehtud otseinvesteeringud tegevusalati 2007. aasta II kvartalis (mln kr)

Tabel 29. Otseinvesteeringud välismaale riikide ühenduste järgi

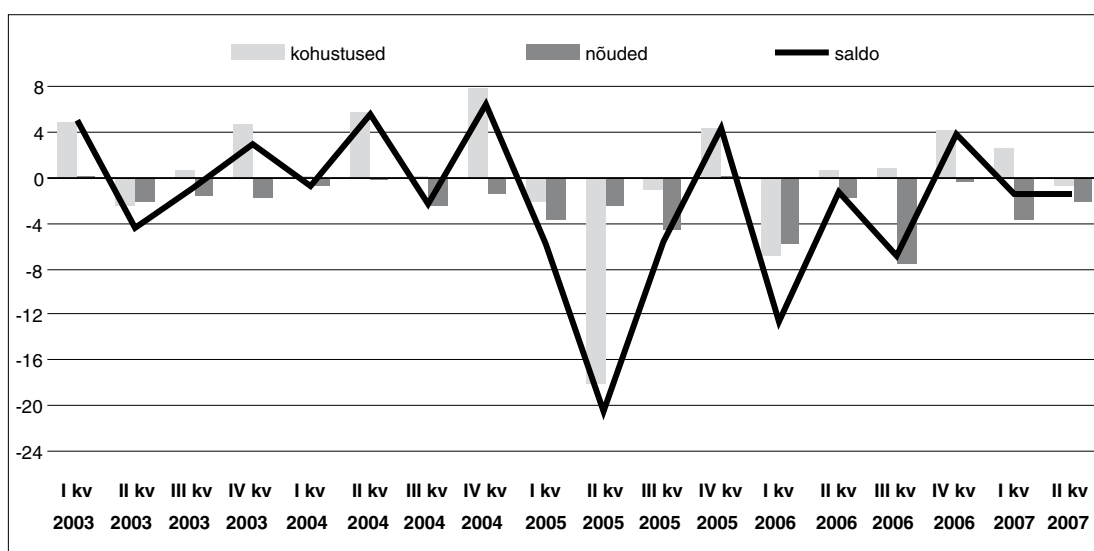
	Maht (mln kr)		Osatähtsus (%)		Muut (%)
	I kv 2007	II kv 2007	I kv 2007	II kv 2007	II kv 2007 / I kv 2007
EL-27	-2 744,9	-5 877,0	78,7	86,7	114,1
SRÜ	-541,8	-666,5	15,5	9,8	23,0
Ülejäänud riigid	-201,9	-232,5	5,8	3,4	15,2
Kokku	-3 488,6	-6 776,0	100,0	100,0	94,2

Portfelliinvesteeringud

Portfelliinvesteeringute netoväljavool oli 2007. aasta II kvartalis 2,9 mld krooni. See tulenes peamiselt muu sektori ettevõtete tehtud investeeringutest omandiväärtpaberitesse ning krediitiasutuste investeeringutest võlaväärtpaberitesse (vt joonis 17 ja tabel 30).

Portfelliinvesteeringute kohustused kahanesid 2007. aasta II kvartalis 810 mln krooni võrra. Sellest võlaväärtpaberite kohustused vähenesid 1,1 mld krooni võrra ning omandiväärtpaberite kohustused suurenesid 275 mln krooni võrra (vt tabel 31). Kohustuste kahanemine oli tingitud valitsemissektori võlaväärtpaberikohustuste vähenemisest. Riigiti vähenesid portfelliinvesteeringute kohustused enim Saksamaa ja Ameerika Ühendriikide ees (vt tabel 32 ja joonis 18).

Portfelliinvesteeringute nõuded kasvasid vaadeldaval perioodil 2,1 mld krooni võrra. Omandiväärtpaberite nõuded suurenesid 2,7 mld krooni ning võlaväärtpaberite nõuded vähenesid 670 mln krooni võrra (vt tabel 33). Mitteresidentide emiteeritud omandiväärtpaberitesse investeerisid peamiselt muu sektori

Joonis 17. Portfelliinvesteeringud (mld kr)

Tabel 30. Portfelliinvesteeringud väärtpaberi liigi ja majandussektori järgi (mln kr)

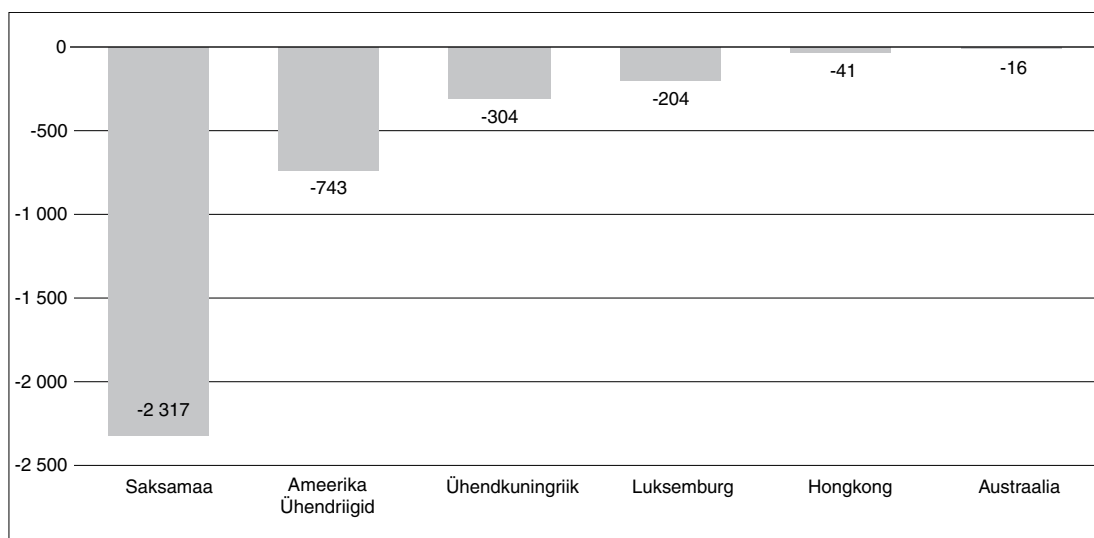
	Nõuded			Kohustused			Saldo		
	II kv 2006	I kv 2007	II kv 2007	II kv 2006	I kv 2007	II kv 2007	II kv 2006	I kv 2007	II kv 2007
Omandiväärtpaberid	-1 059,8	-2 197,1	-2 742,2	499,6	3 209,7	274,5	-560,2	1 012,6	-2 467,7
keskpank									
valitsemissektor	56,7	2,9	64,0				56,7	2,9	64,0
krediidiasutused	99,3	63,7	-19,5	2,3	19,1	2,6	101,6	82,8	-16,9
muud sektorid	-1 215,7	-2 263,7	-2 786,7	497,3	3 190,5	271,9	-718,4	926,8	-2 514,8
Võlaväärtpaberid	-775,7	-1 445,2	672,6	127,2	-708,6	-1 085,0	-648,5	-2 153,8	-412,4
keskpank									
valitsemissektor	-119,4	-545,8	1 306,1	-66,4	31,0	-1 596,7	-185,8	-514,8	-290,6
krediidiasutused	-100,2	-241,2	-1 265,0	49,7	-1 197,7	209,2	-50,5	-1 438,9	-1 055,8
muud sektorid	-556,1	-658,2	631,4	143,9	458,1	302,5	-412,2	-200,1	933,9
Kokku	-1 835,5	-3 642,3	-2 069,6	626,7	2 501,1	-810,6	-1 208,8	-1 141,2	-2 880,2

Tabel 31. Portfelliinvesteeringute kohustuste struktuur

	Omandiväärtpaberid		Võlaväärtpaberid		Kokku	
	Maht (mln kr)	Osatähtsus (%)	Maht (mln kr)	Osatähtsus (%)	Maht (mln kr)	Osatähtsus (%)
I kv 2003	83,9	1,7	4 763,5	98,3	4 847,5	100,0
II kv 2003	733,8	-30,4	-3 147,4	130,4	-2 413,6	100,0
III kv 2003	563,1	89,2	68,0	10,8	631,1	100,0
IV kv 2003	146,1	3,1	4 572,1	96,9	4 718,2	100,0
2003 kokku	1 526,9	19,6	6 256,2	80,4	7 783,2	100,0
I kv 2004	147,3	169,9	-60,5	-69,8	86,7	100,0
II kv 2004	459,6	8,0	5 293,4	92,0	5 753,1	100,0
III kv 2004	706,9	340,0	-499,0	-240,0	207,9	100,0
IV kv 2004	891,4	11,4	6 939,1	88,6	7 830,4	100,0
2004 kokku	2 205,2	15,9	11 673,0	84,1	13 878,1	100,0
I kv 2005	-9 946,1	467,3	7 817,8	-367,3	-2 128,4	100,0
II kv 2005	-9 640,0	53,5	-8 372,9	46,5	-18 013,0	100,0
III kv 2005	483,6	-44,8	-1 564,2	144,8	-1 080,6	100,0
IV kv 2005	2 750,3	63,4	1 587,3	36,6	4 337,7	100,0
2005 kokku	-16 352,2	96,8	-532,0	3,2	-16 884,3	100,0
I kv 2006	-498,4	7,3	-6 355,5	92,7	-6 854,0	100,0
II kv 2006	499,6	79,7	127,2	20,3	626,7	100,0
III kv 2006	839,2	100,0	-0,3	-0,0	839,0	100,0
IV kv 2006	2 897,7	70,2	1 230,7	29,8	4 128,5	100,0
2006 kokku	3 738,1	-296,7	-4 997,9	396,7	-1 259,8	100,0
I kv 2007	3 209,7	128,3	-708,6	-28,3	2 501,1	100,0
II kv 2007	274,5	-33,9	-1 085,0	133,9	-810,6	100,0

Tabel 32. Portfelliinvesteeringute struktuur riikide ühenduste järgi 2007. aasta II kvartalis

	Maht (mln kr)		Osatähtsus (%)	
	Nõuded	Kohustused	Nõuded	Kohustused
EL-27	-2 021,6	-77,9	97,7	9,6
SRÜ	-545,0	-14,7	26,3	1,8
Ülejäänud riigid	497,0	-718,0	-24,0	88,6
Kokku	-2 069,6	-810,6	100,0	100,0

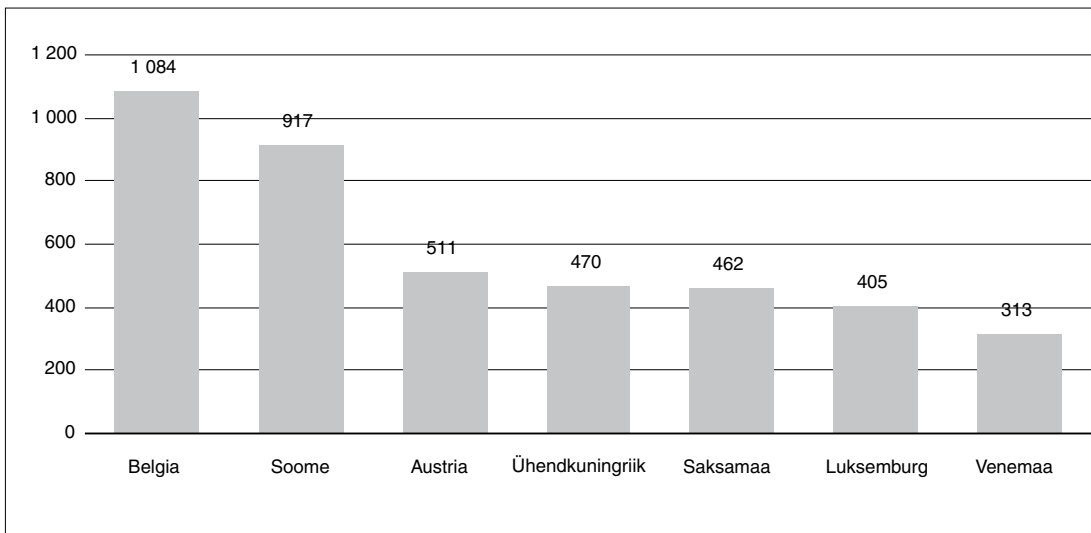

Joonis 18. Portfelliinvesteeringute kohustuste vähenemine riigiti 2007. aasta II kvartalis (mln kr)

Tabel 33. Portfelliinvesteeringute nõuete struktuur

	Omandiväärtpaberid		Võlaväärtpaberid		Kokku	
	Maht (mln kr)	Osatähtsus (%)	Maht (mln kr)	Osatähtsus (%)	Maht (mln kr)	Osatähtsus (%)
I kv 2003	-124,5	-65,6	314,2	165,6	189,7	100,0
II kv 2003	-263,4	12,7	-1 811,4	87,3	-2 074,7	100,0
III kv 2003	-199,0	12,3	-1 424,9	87,7	-1 623,9	100,0
IV kv 2003	-442,0	24,0	-1 400,6	76,0	-1 842,6	100,0
2003 kokku	-1 028,9	19,2	-4 322,7	80,8	-5 351,5	100,0
I kv 2004	-441,6	57,7	-324,1	42,3	-765,6	100,0
II kv 2004	-565,5	201,5	284,8	-101,5	-280,6	100,0
III kv 2004	-544,6	22,3	-1 898,4	77,7	-2 443,1	100,0
IV kv 2004	-1 341,8	98,5	-19,9	1,5	-1 361,7	100,0
2004 kokku	-2 893,5	59,6	-1 957,6	40,4	-4 851,0	100,0
I kv 2005	-1 373,5	37,4	-2 302,0	62,6	-3 675,5	100,0
II kv 2005	-1 243,1	50,8	-1 206,2	49,2	-2 449,3	100,0
III kv 2005	-1 467,8	31,8	-3 141,6	68,2	-4 609,4	100,0
IV kv 2005	-764,5	-1 289,2	823,8	1 389,2	59,3	100,0
2005 kokku	-4 848,9	45,4	-5 826,0	54,6	-10 674,9	100,0
I kv 2006	-1 231,6	21,4	-4 534,9	78,6	-5 766,4	100,0
II kv 2006	-1 059,8	57,7	-775,7	42,3	-1 835,5	100,0
III kv 2006	-685,1	9,0	-6 938,6	91,0	-7 623,6	100,0
IV kv 2006	-1 607,6	466,8	1 263,1	-366,8	-344,4	100,0
2006 kokku	-4 584,1	29,4	-10 986,1	70,6	-15 569,9	100,0
I kv 2007	-2 197,1	60,3	-1 445,2	39,7	-3 642,3	100,0
II kv 2007	-2 742,2	132,5	672,6	-32,5	-2 069,6	100,0

ettevõtted (eelkõige investeerimisfondid), võlaväärtpaberitesse aga krediidiasutused, kogusummas vastavalt 2,8 mld krooni ning 1,3 mld krooni. Riikide lõikes investeerisid residendid enim Belgiasse, Soome, Austriasse ja Ameerika Ühendriikidesse (vt joonis 19).

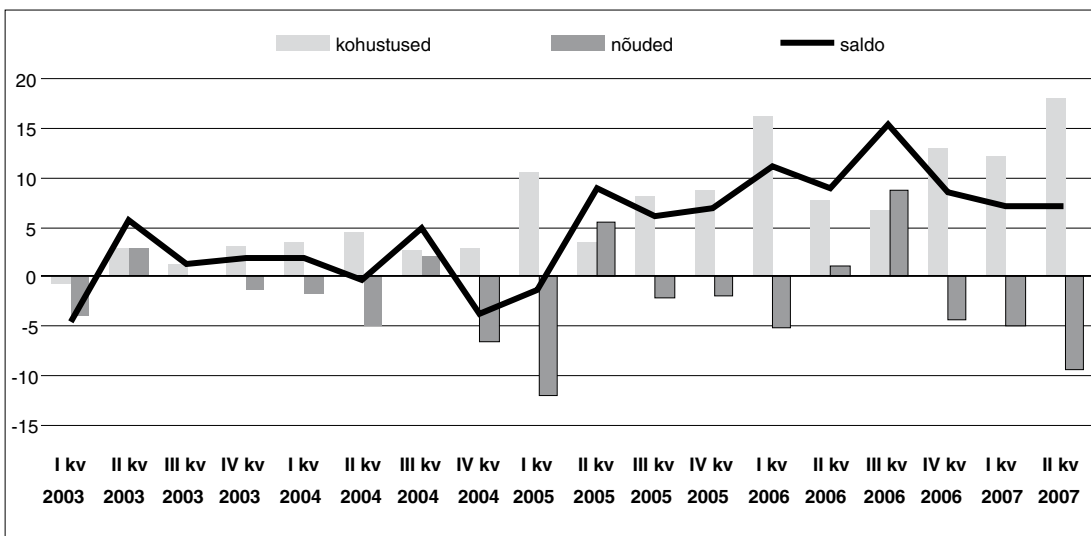

Joonis 19. Portfelliinvesteeringute nõuete kasv riigiti 2007. aasta II kvartalis (mld kr)

Muud investeeringud

Muude investeeringute netosissevool ulatus II kvartalis 8,6 mld kroonini, mis tulenes peamiselt krediidiasutuste pikaajaliste laenude võtmisest (vt joonis 20 ja tabel 34).

Muude investeeringute kohustused kasvasid kokku 17,9 mld krooni võrra. Kõige rohkem suurenesid laenukohustused (15,2 mld krooni võrra), järgnesid hoiused 1,4 mld ja kaubanduskrediidiga seotud kohustused 1,1 mld krooniga (vt tabel 35). Krediidiasutuste pikaajaliste laenude kohustused kasvasid 13,7 mld

Joonis 20. Muud investeeringud (mld kr)

Tabel 34. Muud investeeringud tähtaja järgi (mln kr)

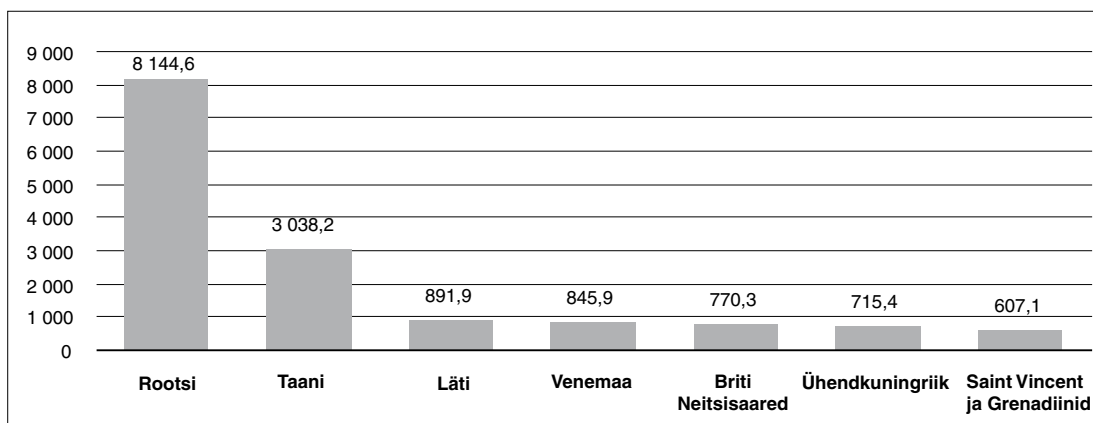
	Nõuded			Kohustused			Saldo		
	II kv 2006	I kv 2007	II kv 2007	II kv 2006	I kv 2007	II kv 2007	II kv 2006	I kv 2007	II kv 2007
Pikaajaline kapital	-1 519,3	-757,2	-486,4	12 787,7	5 588,3	12 739,4	11 268,4	4 831,1	12 253,0
keskpank	0,0	0,1	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,1	0,0
valitsemissektor	0,0	-56,5	0,0	-35,8	31,5	-35,2	-35,8	-25,0	-35,2
krediitiasutused	-970,6	-336,2	-314,3	11 949,5	4 662,4	13 691,2	10 978,9	4 326,2	13 376,9
muud sektorid	-548,7	-364,6	-172,1	874,0	894,4	-916,6	325,3	529,8	-1 088,7
Lühiaajaline kapital	2 646,4	-4 209,9	-8 876,3	-4 974,9	6 495,2	5 182,5	-2 328,5	2 285,3	-3 693,8
keskpank	0,0	0,0	0,0	-3,8	1 250,7	715,9	-3,8	1 250,7	715,9
valitsemissektor	-469,8	-152,1	16,3	502,0	0,0	0,0	32,2	-152,1	16,3
krediitiasutused	5 062,8	4,4	-9 893,7	-8 038,3	5 217,4	2 492,2	-2 975,5	5 221,8	-7 401,5
muud sektorid	-1 946,6	-4 062,2	1 001,1	2 565,2	27,1	1 974,4	618,6	-4 035,1	2 975,5
Kokku	1 127,2	-4 967,2	-9 362,7	7 812,9	12 083,5	17 922,1	8 940,1	7 116,3	8 559,4

Tabel 35. Muude investeeringute kohustuste struktuur

	Kaubanduskrediit		Laenud		Hoised		Muu kapital		Kokku	
	Maht (mln kr)	Osatähtsus (%)	Maht (mln kr)	Osatähtsus (%)	Maht (mln kr)	Osatähtsus (%)	Maht (mln kr)	Osatähtsus (%)	Maht (mln kr)	Osatähtsus (%)
I kv 2003	44,5	-7,2	201,0	-32,4	-305,6	49,2	-560,9	90,3	-620,9	100,0
II kv 2003	502,9	17,5	1 162,6	40,5	1 139,1	39,7	63,7	2,2	2 868,3	100,0
III kv 2003	-684,1	-53,3	1 152,3	89,8	1 300,6	101,4	-485,9	-37,9	1 282,8	100,0
IV kv 2003	21,0	0,7	703,7	22,0	2 453,8	76,7	22,8	0,7	3 201,2	100,0
2003 kokku	-115,7	-1,7	3 219,6	47,8	4 587,9	68,2	-960,3	-14,3	6 731,4	100,0
I kv 2004	-41,7	-1,2	1 652,4	46,4	1 833,4	51,5	116,2	3,3	3 560,3	100,0
II kv 2004	1 108,1	24,6	32,5	0,7	3 418,3	75,7	-45,6	-1,0	4 513,3	100,0
III kv 2004	-159,1	-5,7	1 316,7	47,1	1 305,0	46,6	335,1	12,0	2 797,8	100,0
IV kv 2004	-282,1	-9,9	1 563,0	55,0	2 248,0	79,0	-685,1	-24,1	2 843,8	100,0
2004 kokku	625,2	4,6	4 564,6	33,3	8 804,7	64,2	-279,4	-2,0	13 715,2	100,0
I kv 2005	617,1	5,8	5 172,6	48,9	1 326,0	12,5	3 452,5	32,7	10 568,3	100,0
II kv 2005	1 103,9	32,1	1 515,1	44,0	2 694,0	78,3	-1 873,2	-54,5	3 439,8	100,0
III kv 2005	753,0	9,3	13 601,0	167,4	-5 790,8	-71,3	-440,5	-5,4	8 122,8	100,0
IV kv 2005	-840,6	-9,6	4 385,2	49,9	4 724,1	53,8	512,8	5,8	8 781,6	100,0
2005 kokku	1 633,4	5,3	24 673,9	79,8	2 953,3	9,6	1 651,6	5,3	30 912,5	100,0
I kv 2006	-416,2	-2,6	9 328,6	57,7	5 605,6	34,7	1 646,9	10,2	16 164,9	100,0
II kv 2006	1 366,4	17,5	2 131,6	27,3	5 183,6	66,3	-868,7	-11,1	7 812,9	100,0
III kv 2006	1 734,6	25,9	383,9	5,7	5 022,7	74,9	-434,7	-6,5	6 706,5	100,0
IV kv 2006	522,2	4,0	7 488,1	57,6	5 269,2	40,5	-268,8	-2,1	13 010,8	100,0
2006 kokku	3 207,0	7,3	19 332,2	44,2	21 081,1	48,2	74,7	0,2	43 695,1	100,0
I kv 2007	-844,8	-7,0	7 983,9	66,1	4 355,5	36,0	589,0	4,9	12 083,5	100,0
II kv 2007	1 057,7	5,9	15 169,0	84,6	1 359,4	7,6	336,1	1,9	17 922,1	100,0

krooni võrra, samas kui nende lühiajaliste laenu kohustused suurenesid ligi 800 mln krooni võrra. Mitte-residentide hoised kasvasid krediitiasutustes 1,4 mld krooni. Riigiti suurenesid muu investeeringukapitali kohustused enim Rootsi, Taani, Läti ja Venemaa ees, riikide ühenduste järgi aga Euroopa Liidu riikide ees (vt joonis 21 ja tabel 36).

Muude investeeringute nõuded kasvasid 2007. aasta II kvartalis 9,4 mld krooni võrra. Nõuded suurenesid kõigis nõuete alamliikides, enim kasvasid aga laenu- ja hoisenuõuded – vastavalt 5 mld ja 2 mld krooni võrra

Joonis 21. Muude investeeringute kohustuste kasv riigiti 2007. aasta II kvartalis (mln kr)

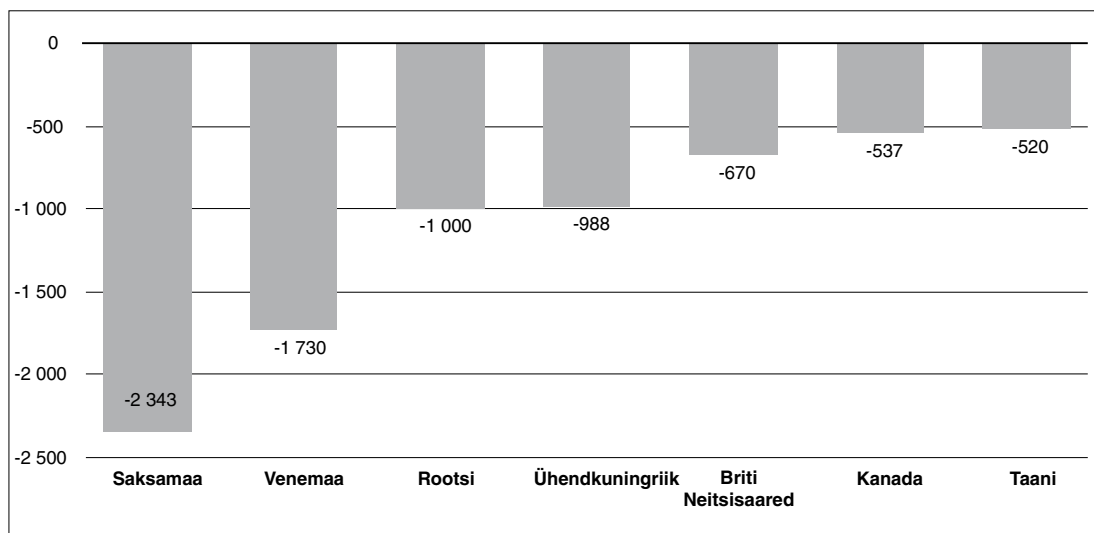
Tabel 36. Muude investeeringute struktuur riikide ühenduste järgi 2007. aasta II kvartalis

	Maht (mln kr)		Osatähtsus (%)	
	Nõuded	Kohustused	Nõuded	Kohustused
EL-27	-5 369,0	14 795,8	57,3	82,6
SRÜ	-1 848,9	886,8	19,7	4,9
Ülejäänud riigid	-2 144,8	2 239,5	22,9	12,5
Kokku	-9 362,7	17 922,1	100,0	100,0

Tabel 37. Muude investeeringute nõuete struktuur

	Kaubanduskrediit		Laenud		Hoised		Muu kapital		Kokku	
	Maht (mln kr)	Osatähtsus (%)	Maht (mln kr)	Osatähtsus (%)	Maht (mln kr)	Osatähtsus (%)	Maht (mln kr)	Osatähtsus (%)	Maht (mln kr)	Osatähtsus (%)
I kv 2003	-901,1	23,1	-6 337,1	162,2	3 367,7	-86,2	-35,8	0,9	-3 906,3	100,0
II kv 2003	-765,5	-27,0	2 349,2	82,7	1 353,3	47,6	-96,5	-3,4	2 840,4	100,0
III kv 2003	-31,6	-222,5	1 962,6	13 821,1	-612,6	-4 314,1	-1 304,3	-9 185,2	14,2	100,0
IV kv 2003	670,0	-54,3	-1 495,1	121,3	-1 899,0	154,0	1 491,2	-121,0	-1 232,9	100,0
2003 kokku	-1 028,2	45,0	-3 520,4	154,1	2 209,4	-96,7	54,6	-2,4	-2 284,6	100,0
I kv 2004	-161,9	9,2	-1 010,0	57,3	-374,9	21,3	-217,0	12,3	-1 763,9	100,0
II kv 2004	-571,9	11,6	-2 436,1	49,5	-490,6	10,0	-1 419,8	28,9	-4 918,3	100,0
III kv 2004	-91,7	-4,2	-1 300,1	-60,1	2 533,9	117,1	1 020,9	47,2	2 163,0	100,0
IV kv 2004	-206,5	3,1	-3 709,4	55,8	-3 213,5	48,3	479,7	-7,2	-6 649,6	100,0
2004 kokku	-1 032,0	9,2	-8 455,6	75,7	-1 545,1	13,8	-136,2	1,2	-11 168,8	100,0
I kv 2005	-832,8	7,0	-2 862,2	24,0	-3 745,7	31,4	-4 474,2	37,6	-11 914,9	100,0
II kv 2005	-757,4	-13,8	-3 418,4	-62,1	5 668,6	103,0	4 013,0	72,9	5 505,8	100,0
III kv 2005	-1 488,3	70,8	1 405,9	-66,9	-2 145,3	102,0	125,2	-6,0	-2 102,5	100,0
IV kv 2005	1 121,4	-60,2	9 023,1	-484,6	-12 029,1	646,1	22,7	-1,2	-1 861,8	100,0
2005 kokku	-1 957,1	18,9	4 148,4	-40,0	-12 251,5	118,1	-313,3	3,0	-10 373,4	100,0
I kv 2006	-369,5	7,3	-2 328,7	46,1	-1 905,9	37,8	-442,4	8,8	-5 046,5	100,0
II kv 2006	-1 894,3	-168,1	1 771,7	157,2	1 273,7	113,0	-23,8	-2,1	1 127,2	100,0
III kv 2006	-287,0	-3,3	-586,2	-6,8	9 499,7	109,6	37,6	0,4	8 664,1	100,0
IV kv 2006	-965,2	21,9	-1 327,7	30,1	-2 562,8	58,1	445,4	-10,1	-4 410,3	100,0
2006 kokku	-3 516,0	-1 051,1	-2 470,9	-738,7	6 304,7	1 884,8	16,8	5,0	334,5	100,0
I kv 2007	-360,2	7,3	-1 149,0	23,1	-3 208,8	64,6	-249,2	5,0	-4 967,2	100,0
II kv 2007	-929,0	9,9	-4 974,3	53,1	-2 047,9	21,9	-1 411,6	15,1	-9 362,7	100,0

(vt tabel 37). Muu kapitali nõuded kasvasid 1,4 mld ja kaubanduskrediidi nõuded 900 mln krooni võrra. Riikide lõikes suurenesid muude investeeringute nõuded peamiselt Saksamaale, Venemaale, Rootsilile ja Ühendkuningriigile (vt joonis 22). Täpsema ülevaate laenukapitali nõuete ja kohustuste muutusest annab tabel 38.

Joonis 22. Muude investeeringute nõuete suurenemine riigiti 2007. aasta II kvartalis (mln kr)

Tabel 38. Laenukapitali nõuded ja kohustused (mln kr)

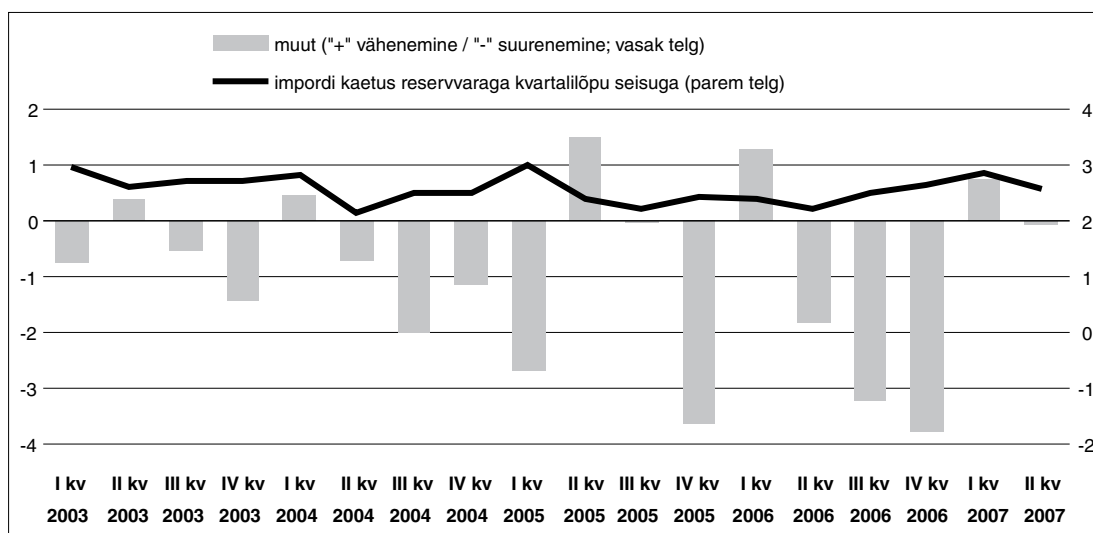
	Nõuded			Kohustused		
	Andmine	Tagastamine	Saldo	Saamine	Tagastamine	Saldo
I kv 2003	-11 076,1	4 739,0	-6 337,1	8 564,7	-8 363,7	201,0
II kv 2003	-8 846,0	11 195,2	2 349,2	6 465,1	-5 302,6	1 162,6
III kv 2003	-9 902,8	11 865,4	1 962,6	5 733,2	-4 580,9	1 152,3
IV kv 2003	-5 094,3	3 599,2	-1 495,1	9 313,6	-8 609,9	703,7
Kokku 2003	-34 919,2	31 398,8	-3 520,4	30 076,6	-26 857,1	3 219,6
I kv 2004	-6 702,8	5 692,8	-1 010,0	9 121,4	-7 469,0	1 652,4
II kv 2004	-8 219,5	5 783,5	-2 436,1	10 151,5	-10 118,9	32,5
III kv 2004	-5 910,9	4 610,8	-1 300,1	9 621,4	-8 304,7	1 316,7
IV kv 2004	-8 949,4	5 240,0	-3 709,4	16 552,5	-14 989,5	1 563,0
Kokku 2004	-29 782,6	21 327,1	-8 455,6	45 446,8	-40 882,1	4 564,6
I kv 2005	-13 043,5	10 181,3	-2 862,2	16 454,1	-11 281,6	5 172,6
II kv 2005	-6 872,6	3 454,2	-3 418,4	23 181,1	-21 666,0	1 515,1
III kv 2005	-19 205,2	20 611,1	1 405,9	40 909,3	-27 308,3	13 601,0
IV kv 2005	-38 435,7	47 458,8	9 023,1	44 892,6	-40 507,4	4 385,2
Kokku 2005	-77 557,0	81 705,4	4 148,4	125 437,1	-100 763,3	24 673,9
I kv 2006	-24 363,2	22 034,6	-2 328,7	40 351,8	-31 023,2	9 328,6
II kv 2006	-5 514,4	7 286,1	1 771,7	38 396,8	-36 265,2	2 131,6
III kv 2006	-4 069,2	3 483,0	-586,2	41 859,0	-41 475,0	383,9
IV kv 2006	-42 000,5	40 672,9	-1 327,7	62 259,6	-54 771,5	7 488,1
Kokku 2006	-75 947,3	73 476,6	-2 470,9	182 867,2	-163 534,9	19 332,2
I kv 2007	-53 467,2	52 318,2	-1 149,0	72 453,7	-64 469,8	7 983,9
II kv 2007	-90 396,9	85 422,6	-4 974,3	96 824,4	-81 655,4	15 169,0

Reservvara

Maksebilansi reservid suurenesid II kvartali jooksul 55 mln krooni võrra (vt tabel 39). Impordi kaetusest reservvaraga annab ülevaate joonis 23.

Tabel 39. Reservvara muutuse struktuur

	Maht (mln kr)			Osatähtsus (%)		
	II kv 2006	I kv 2007	II kv 2007	II kv 2006	I kv 2007	II kv 2007
Kuld	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Sularaha ja hoiused	654,3	1 141,1	340,5	-36,2	155,6	-614,6
Väärtpaberid	-2 462,5	-406,1	-399,0	136,4	-55,4	720,2
omandiväärtpaberid				0,0	0,0	0,0
võlakirjad	-2 372,9	-1 921,1	-464,2	131,4	-262,0	837,9
rahaturuinstrumendid	-89,6	1 515,0	65,2	5,0	206,6	-117,6
Tuletisinstrumendid		0,1	0,2	0,0	0,0	-0,4
Muud nõuded	2,8	-1,8	3,0	-0,2	-0,2	-5,4
Kokku	-1 805,4	733,3	-55,4	100,0	100,0	100,0

Joonis 23. Kulla- ja välisvaluutaresevite muut (mld kr) ja töötlemata kaubaimpordi kaetus reservvaraga (kuudes)

EESTI RAHVUSVAHELINE INVESTEERIMISPOSITSIOON JA KOGUVÄLISVÕLG⁵ 30. juunil 2007

2007. aasta II kvartali jooksul kasvasid Eestisse tehtud välisinvesteeringud 8% ning ulatusid kvartali lõpus 387 mld kroonini (vt tabel 40). Neist 55% oli paigutatud finantsvahendusse ja 15% kinnisvarasse, rentimisse ja äritegevusse, väiksemas mahus hulgi- ja jaekaubandusse ning töötlevasse tööstusse (vt tabel 41). Valdavalt pärinesid investeeringud Rootsist (38%), Soomest (20%) ning Ühendkuningriigist (8%).

Tabel 40. Eesti rahvusvaheline investeerimispositsioon (mln kr)

	31.03.2007	%	30.06.2007	%
VÄLISNÕUDED (VÄLISAKTIVA)	198 729,6	100,0	218 477,4	100,0
Otseinvesteeringud välismaal	46 955,6	23,3	53 146,6	23,5
Aktsia- või osakapital ja reinvesteeritud tulu	36 847,9	18,4	41 180,1	18,5
Muu otseinvesteeringukapital	10 107,7	4,9	11 966,5	5,0
Portfelliinvesteeringud	62 370,7	31,3	66 700,5	31,3
Omandiväärtpaberid	24 705,5	11,5	29 698,5	12,4
Võlaväärtpaberid	37 665,3	19,8	37 002,0	18,9
Võlakirjad	26 753,9	14,2	25 411,0	13,4
Rahaturuinstrumendid	10 911,4	5,5	11 591,0	5,5
Tuletisinstrumendid	871,6	0,3	750,3	0,4
Muud investeeringud	55 654,3	27,1	65 057,5	28,2
Kaubanduskrediit	13 939,9	7,0	14 877,3	7,3
Laenud	23 137,6	12,0	28 075,7	11,5
Pikaajalised	8 456,0	4,3	8 921,3	4,2
Lühiajalised	14 681,6	7,7	19 154,4	7,4
Sularaha ja hoiused	17 296,5	7,6	19 432,6	8,7
Muud nõuded	1 280,3	0,6	2 671,9	0,7
Reservvara	32 877,5	18,0	32 822,5	16,6
VÄLISKOHUSTUSED (VÄLISPASSIVA)	358 200,4	100,0	387 060,3	100,0
Otseinvesteeringud Eestis	153 935,4	44,7	162 995,2	41,8
Aktsia- või osakapital ja reinvesteeritud tulu	129 558,2	38,5	136 828,9	35,0
Muu otseinvesteeringukapital	24 377,2	6,2	26 166,3	6,9
Portfelliinvesteeringud	52 139,0	13,7	53 828,8	14,8
Omandiväärtpaberid	29 384,9	6,7	32 174,5	8,4
Võlaväärtpaberid	22 754,1	7,1	21 654,2	6,5
Võlakirjad	22 611,4	7,0	21 547,8	6,4
Rahaturuinstrumendid	142,8	0,0	106,4	0,0
Tuletisinstrumendid	556,1	0,1	627,4	0,2
Muud investeeringud	151 569,9	41,4	169 609,0	43,2
Kaubanduskrediit	13 166,9	4,1	14 480,3	3,9
Laenud	81 550,7	21,8	96 604,6	23,1
Pikaajalised	64 647,9	17,5	77 339,9	18,3
Lühiajalised	16 902,8	4,3	19 264,8	4,8
Sularaha ja hoiused	53 838,2	14,6	55 197,6	15,3
Muud kohustused	3 014,1	0,9	3 326,5	0,9
NETOINVESTEERIMISPOSITSIOON	-159 470,8		-168 582,9	
Pikaajaline	-136 158,8		-152 611,1	
Lühiajaline	-23 312,0		-15 971,8	

⁵ Alates 2007. aasta I kvartalist rakendab Eesti Pank noteerimata ettevõtete rahvusvahelise investeerimispositsiooni hindamiseks raamatupidamisväärtust. Noteeritud ettevõtete puhul kasutatakse finantsturgudel välja kujunenud turuhinda. Börsilt lahkudes toimub turuhinna lähendamine raamatupidamishinnale järgneva nelja kvartali jooksul (erandiks oli Hansapank, mille raamatupidamisväärtuse ümberarvestus viidi läbi kahe aasta jooksul, 2005. aasta I kvartalilt 2007. aasta I kvartalini).

Tabel 41. Eesti rahvusvaheline investeerimispositsioon tegevusalade ja riikide järgi (%)

Nõuded			Kohustused		
Tegevusalad					
	31.03.2007	30.06.2007		31.03.2007	30.06.2007
Finantsvahendus	62,1	65,0	Finantsvahendus	53,2	55,1
Kinnisvara, rentimine ja äritegevus	10,6	9,3	Kinnisvara, rentimine ja äritegevus	16	15,1
Avalik haldus ja riigikaitse; kohustuslik sotsiaalkindlustus	9,5	8,0	Hulgi- ja jaekaubandus; remont	8,8	9
Hulgi- ja jaekaubandus; remont	6,7	6,8	Töötlev tööstus	9,0	8,6
Töötlev tööstus	4,1	4,1	Veondus, laondus ja side	5,4	5,1
Muud	7,0	6,8	Muud	7,6	7,1
Kokku	100,0	100,0	Kokku	100,0	100,0
Riigid					
Läti	10,9	11,6	Rootsi	37,4	38,2
Saksamaa	11,2	11,4	Soome	22,4	19,9
Venemaa	8,8	9,2	Ühendkuningriik	8,7	8,4
Leedu	9,3	8,8	Taani	1,1	4,2
Ühendkuningriik	8,2	8,4	Saksamaa	3,6	2,9
Ülejäänud riigid	51,6	50,6	Ülejäänud riigid	26,8	26,4
Kokku	100,0	100,0	Kokku	100,0	100,0

II kvartalis jätkus intensiivne muu kapitali (laenud ja sularaha) sissevool enamjaolt pikaajaliste laenudena, mille tulemusena muu investeringukapitali positsioon suurenes kvartali lõpuks eelmise kvartali lõpuga võrreldes 12%. Kuna välismaiste otseinvesteeringute ja portfelliinvesteeringute sissevoolu kasv oli aeglasem, siis muutus kvartali lõpuks mõnevõrra ka **Eestisse paigutatud välisinvesteeringute positsiooni** struktuur. Muude investeeringute osakaal tõusis ning otse- ja portfelliinvesteeringute oma langes. Muud investeeringud moodustasid väliskohustustest 44%, otseinvesteeringud 42% ja portfelliinvesteeringud 14%. **Eestisse tehtud välismaised otseinvesteeringud** kasvasid kvartaliga 6%. Eelistatumad tegevusalad olid finantsvahendus (30%), kinnisvara, rentimine ja äritegevus (30%), töötlev tööstus (16%) ning hulgi- ja jaekaubandus (13%; vt tabel 42). 40% otseinvesteeringutest tegid Rootsi ja 26% Soome investorid.

Eesti investeeringud välismaale suurenesid kvartaliga 10% ning olid 218 mld krooni. 65% välismaale paigutatud investeeringutest tegid finantsvahenduse investorid; vähemal määral investeerisid välismaale kinnisvara, rentimise ja äritegevuse, avaliku sektori ning hulgi- ja jaekaubanduse investorid. Eesti investorid eelistasid peamiselt Saksamaad, Balti riike, Venemaad ja Ühendkuningriiki.

Ka välisnõuete struktuuris toimusid mõningased muutused võrreldes eelmise kvartali lõpu seisuga: muude ja otseinvesteeringute osatähtsus tõusis ning portfelliinvesteeringute oma langes. Kiiremas tempos kasvasid välismaale antud lühiajalised laenud. **Välismaale tehtud otseinvesteeringute positsioon** kasvas kvartaliga 13% ning moodustas välisnõuetest veerandi. Portfelliinvesteeringud suurenesid 7% ning moodustasid välisnõuetest ligi kolmandiku. Aktiivsemad välismaale otseinvesteeringud olid finantsvahenduse (39%), kinnisvara, rentimise ja äritegevuse (30%) ning veonduse, laonduse ja side esindajad (11%; vt tabel 42). Eesti investorid eelistasid investeerida eelkõige naaberriikidesse – Lätti (37%), Leetu (29%) ning Venemaale (9%).

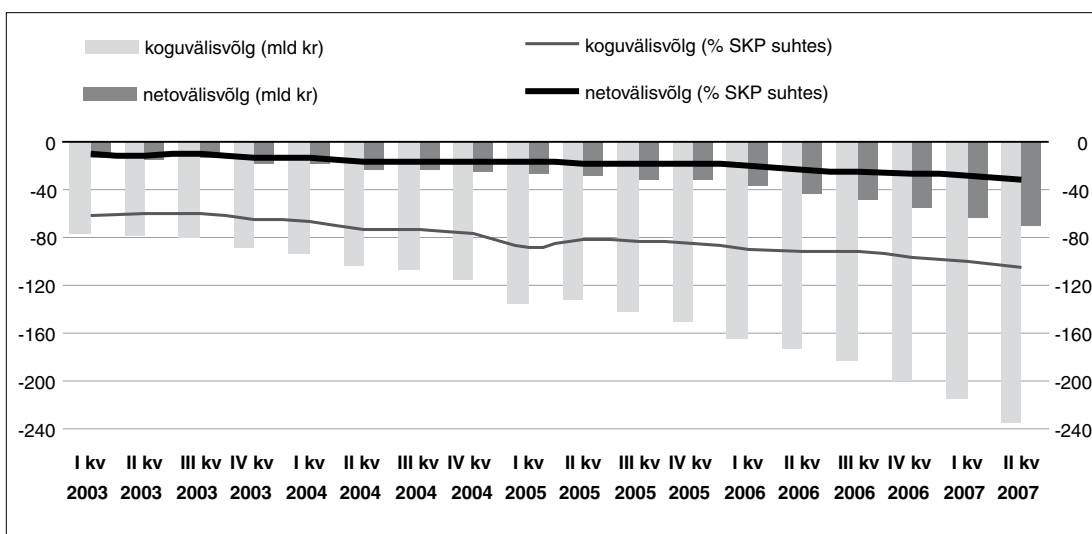
Väliskohustuste ülekaalu tõttu oli Eesti netoinvesteeringupositsioon 2007. aasta II kvartali lõpus 169 mld krooni ulatuses negatiivne, moodustades ligi kolmveerandi viimase nelja kvartali

Tabel 42. Otseinvesteeringupositsioon tegevusalade ja riikide järgi (%)

Eestis			Välismaal		
Tegevusalad					
	31.03.2007	30.06.2007		31.03.2007	30.06.2007
Finantsvahendus	28,3	29,8	Finantsvahendus	37,1	39,3
Kinnisvara, rentimine ja äritegevus	31,2	29,5	Kinnisvara, rentimine ja äritegevus	32,6	30,4
Töötlev tööstus	15,9	15,7	Veondus, laondus ja side	10,3	10,7
Hulgi- ja jaekaubandus; remont	12,4	12,7	Hulgi- ja jaekaubandus; remont	8,3	8,0
Veondus, laondus ja side	4,6	4,7	Töötlev tööstus	4,1	4,7
Muud	7,6	7,6	Muud	7,6	6,9
Kokku	100,0	100,0	Kokku	100,0	100,0
Riigid					
Rootsi	38,3	40,2	Läti	34,1	36,9
Soome	27,4	25,5	Leedu	31,1	29,1
Holland	4	3,8	Venemaa	9	9,0
Taani	2,1	3,6	Küpros	8,2	7,7
Norra	3,2	3,1	Soome	4,5	4,0
Ülejäänud riigid	25,0	23,8	Ülejäänud riigid	13,1	13,3
Kokku	100,0	100,0	Kokku	100,0	100,0

sisemajanduse koguprodukti (SKP) mahust. Netoinvesteeringupositsioonist 90% oli pikaajaline kapital. Kvartaliga selle osakaal netoinvesteeringupositsioonis tõusis.

Eesti kõigi sektorite võlakohustused kasvasid kvartaliga 9% ning ulatusid kvartali lõpus 235 mld kroonini, ületades nelja viimase kvartali SKPd 4% võrra. Koguvälisvõla kasvu mõjutasid eelkõige krediidiasutused, mille võlakohustused suurenesid 15%, sh pikaajalised võlakohustused kolmandiku võrra. Krediidiasutuste võlad hõlmasid koguvälisvõlast 54% ning muude sektorite võlad neljandiku. Valitsemissektor vähendas oma võlga kolmandiku võrra. Võla iseloomuga välisnõuete ja -kohustuste vahe ehk netovälisvõlg suurenes 13% ja ulatus 71 mld kroonini (31% nelja viimase kvartali SKP suhtes;

Joonis 24. Eesti majanduse kogu- ja netovälisvõlg

vt joonis 24 ja tabel 43). Koguvälisvõlg moodustas 61% väliskohustuste mahust. Jättes kõrvale otseinvesteeringettevõtete grupisisesed võlad, hõlmasid 59% koguvälisvõlast pikaajalised võlakohustused. Võlanõuete puhul oli pikaajalise võlanõuete osakaal 35%.

Tabel 43. Välisvõlg (mln kr)

	31.03.2007	%	30.06.2007	%
VÕLAKOHUSTUSED				
I. Valitsemissektor	4 771,4	2,2	3 139,5	1,3
Lühiajalised		0,0		
Pikaajalised	4 771,4	2,2	3 139,5	1,3
II. Keskpang	1 728,8	0,8	2 507,5	1,1
Lühiajalised	1 713,9	0,8	2 493,5	1,1
Pikaajalised	14,9	0,0	14,0	0,0
III. Krediidiasutused	110 201,4	51,3	126 560,3	53,8
Lühiajalised	52 610,7	24,5	50 859,7	21,6
Pikaajalised	57 590,7	26,8	75 700,6	32,2
IV. Muud sektorid	57 622,5	26,8	59 055,9	25,1
Lühiajalised	22 950,5	10,7	25 065,3	10,7
Pikaajalised	34 672,0	16,1	33 990,6	14,4
V. Otseinvesteeringud: grupisisesed võlad	40 584,3	18,9	43 967,6	18,7
KOGUVÄLISVÕLG	214 908,3	100,0	235 230,8	100,0
VÕLANÕUDED				
I. Valitsemissektor	19 016,6	12,5	17 612,5	10,7
Lühiajalised	4 302,6	2,8	3 351,9	2,0
Pikaajalised	14 714,0	9,7	14 260,5	8,7
II. Keskpang	32 785,6	21,5	32 662,7	19,9
Lühiajalised	21 973,5	14,4	21 616,8	13,1
Pikaajalised	10 812,1	7,1	11 045,9	6,7
III. Krediidiasutused	31 791,1	20,9	43 229,4	26,3
Lühiajalised	22 841,4	15,0	34 059,6	20,7
Pikaajalised	8 949,7	5,9	9 169,8	5,6
IV. Muud sektorid	42 490,3	27,9	41 196,1	25,0
Lühiajalised	29 191,9	19,2	28 548,2	17,4
Pikaajalised	13 298,4	8,7	12 647,9	7,7
V. Otseinvesteeringud: grupisisesed võlad	26 314,8	17,3	29 767,8	18,1
VÕLANÕUDED KOKKU	152 398,3	100,0	164 468,5	100,0
NETOVÄLISVÕLG (võlanõuded miinus võlakohustused)				
I. Valitsemissektor	14 245,2		14 472,9	
Lühiajaline	4 302,6		3 351,9	
Pikaajaline	9 942,6		11 121,0	
II. Keskpang	31 056,8		30 155,1	
Lühiajaline	20 259,6		19 123,3	
Pikaajaline	10 797,2		11 031,8	
III. Krediidiasutused	-78 410,2		-83 330,9	
Lühiajaline	-29 769,3		-16 800,0	
Pikaajaline	-48 640,9		-66 530,9	
IV. Muud sektorid	-15 132,2		-17 859,7	
Lühiajaline	6 241,4		3 482,9	
Pikaajaline	-21 373,5		-21 342,6	
V. Otseinvesteeringud: grupisisesed võlad	-14 269,5		-14 199,8	
NETOVÄLISVÕLG KOKKU	-62 510,0		-70 762,4	